

DARBININKAS

XLVIII NR. 25.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 2, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Lietuvos
nacionalinė
M. Klobučio
biblioteka

KARDINOLAS MINDSZENTY aukoja šv. Mišias Amerikos globoje.

KARDINOLAS MINDSZENTY — ir vėl Ar jis bus išleistas į Romą ir ar jis dabar to nori?

Kardinolas Mindszenty vardas vėl išliko ryšium su Vatikano-Kremliaus santykiais. Paleidus iš Sovietų kalėjimo Ukrainos arkivyskupą Slipyi, spaudoje pasirodė žinių, kad eilė dabar atėjusi kardinolui Mindszenty ir arkivyskupui Beranui. Buvo net paskelbtas kardinolo pareiškimas, kad jis darys tai, kas bus jam Vatikano nurodyta. Dabar Herald Tribune paskelbė naują ir kiek kitokių žinių. Laikraščio korespondentas iš Vatikano rašė, kad

1. Esą Vengrijos komunistinis režimas neoficialiai pranešęs Vatikanui, jog politinių kalinių amnestija bus pritaikyta ir kardinolui, jei jis parašys tam tikrą pareiškimą. Kardinolas atsakė, nes tai būtų pripažinimas, kad jis esąs kaltas.

2. Vienos arkivyskupas kardinolas Koenig gavęs ypatingą misiją — nuvykti pas kardinolą Mindszenty ir jį prikalbinti, kad nesisipirtų ir pasinaudotų galimybe išvykti, jei Vengrijos valdžia jam leis išvykti į Romą. Kardinolas Koenig nuvežęs ir popiežiaus laišką.

3. Korespondentas patyręs iš žmogaus, buvusio Amerikos atstovybėje Budapešte, kad kardinolas Mindszenty tą galimybę išvykti, tą gundymą atmetė. Jis nenoris pasitraukti iš Budapešto, kur jis bent simboliškai reikią pasipriešinimą. Spaudimas tik sustiprines kardinolo pasipriešinimą.

Laikraštis mini ir kai kuriuos samprotavimus, ko siekia Vengrijos režimas ir ko siekia Vatikanas. Laikraščio aiškinimu, Vengrijos režimas nesijaučia iaimingas dėl kardinolo Mindszenty buvimo Budapešte Amerikos Atstovybėje. Pats tas faktas yra nuolatinis propagandinis priekaištas Vengrijos valdžios režimui. Jis būtų laimingesnis, jeigu Mindszenty Vengrijoje nebūtų.

Vatikanas, pasak laikraščio, turi savo motyvų. Jis susirūpinęs, kad jau keturios vyskupių nebeturi vyskupų. Pagal komunistinius įstatymus vyskupas skiria valdžia. Vatikanas tikisi, kad kardinolas Mindszenty išvykimas iš Vengrijos palengvintų išsiderėti iš režimo nuolaidas — paskirti į vakuojančias vietas paties Vatikano parinktus vyskopus. Dėl to kardinolas Koenig ir turėjęs uždavinį paveikti Mindszenty, kad jis pasiaukotų vardan Bažnyčios gerovės.

Kardinolas atsakė. Korespondentas tai vertina: atsižūrėję dabartines politines aplinkybes kardinolo atkaklus užsispyrimas galėtų atrodyti donkichotizmas... Korespondentas nepasako tiesos kitos pusės — kad kankiniai dėl tikėjimo taip pat galėjo rodytis donkichotais. Bet jeigu Bažnyčia išliko ir laikosi šviesi, tai ne tik dėl to, kad ją laiko Sv. Dvasios malonė, bet ir dėl to, kad atsirado tokių, kurie sutiko už ją atiduoti kankinių kraują. R. Drummondas įžiūrėjo šią gilesnę tiesą ir rašydamas apie Vengrijos patriotas kankinius, kurie taip pat galėjo rodytis donkichotais.

Kun. Jonas Salemeika
40 metų amžiaus, Salantų vikaras, staiga mirė Salantuose š.m. kovo vidury. Iš ten rašoma: "Kas metai pas mus, Lietuvoje labai sumažėja kunigų skaičius. Jau dabar daugiau parapijų, kuriose yra tik po vieną kunigą".

Įvykiai lotynų Amerikoje po prezidentų konferencijos

Rieda ne pagal Amerikos norus: sustiprinus komunistam infiltraciją, demokratine santvarka turėjo užleisti vietą karinei valdžiai Guatemaloje, Argentinoje

Lotynų Amerikos įvykiai traukia į save dėmesį po prezidentų konferencijos. Nauji įvykiai rodo, kaip anoje teritorijoje žaidžia trejų jėgos — Jungtinių Valstybių, Sovietų pro Kubą ir vietinių vyriausybių.

JUNGTIŲ VALSTYBIŲ politikoje šiuo metu rodomi trejų jėgų žymės: — pilti į lotynų Amerikos valstybes pinigais, kad būtų stabilizuotas ūkinis gyvenimas, — veikti lotynų A-

merikos vyriausybės, kad jos laikytųsi demokratinės santvarkos, nes, pasak prezidento Kennedy, demokratinė santvarka geriausiai gali sulaikyti nuo komunizmo grėsmės, — sudrausti, kad ginkluota akcija nebūtų vartojama prieš Castro.

MASKVOS POLITIKOJE laikoma, kad jau atėjo laikas komunizmo invazijai į lotynų Amerikos valstybes. Komunistinė invazija vykdoma įvairiais būdais: infiltruojant į vyriausybės, unijas, universitetus, rengiant mitingus prieš Ameriką, organizuojant sabotažines grupes.

LOTYNU AMERIKOS VYRIAUSYBIŲ POLITIKA svyruoja tarp dviejų kraštinių — laikytis Amerikos siūlomos demokratijos ir leisti laisvai reikštis komunistų akcijai (Brazilija), imtis diktatūrinių priemonių prieš komunistų subversiją ir infiltraciją (Guatemala, Argentina).

Siom kryptim plėtojasi dabar atskiri įvykiai lotynų Amerikoje po septynių prezidentų konferencijos.

GUATEMALA: karinė diktatūra turi saugoti nuo komunistų diktatūros

Guatemaloje kovo 30 naktį kariuomenė pašalino prezidentą Miguel Ydigoras. Valdžią paėmė pulk. Enrique Peralta Azurdia, buvęs Ydigoro apsaugos ministeris. Paleido parlamentą ir žada tvarkyti kariškiai, iki ateis laikas įvesti demokratine santvarką. Paskelbė, kad krašte buvo infiltravę komunistai ir jiem buvo leidžiama griauti valstybės pagindus. Perversmas padarytas po to, kai slapta atvyko iš tremties buvęs prezidentas Arevalo, laikomas komunistu, nors jis to užsiginą. Prezidentui Ydigorui buvo leista išskristi į Nicaragują. Ten nuvykęs, jis pareiškė, kad perversmas jo kraštui kaip ir vidurio Amerikos kitom valstybėm išeis į sveikatą.

Amerika susilaiko oficialiai nuo pareiškimų. Tačiau neslepia nusitebimas, kad tai įvyko po prezidentų konferencijos, kurioje prezidentas Ydigoras labiausiai buvo reikalaujęs akcijos prieš Kubą, nurodydamas, kad Guatemalos šiaurinėje dalyje jau atsiradę sabotažo grupių. Perversmas Guatemaloje yra kaip tik priešingas tam, ką skelbė prezidentas Kennedy — kovai su komunizmu reikia laikytis demokratinės santvarkos.

YDIGORAS, Guatemalos prezidentas, patenkintas, kad iš valdžios pašalintas.

— Ameriką pripažins naują Guatemalos vyriausybę 10 dienų eigoje. Paaiškinio, kad nepripažinimas būtų naudingas komunistam.

Jeigu darbo partija ateis į valdžią...

Anglijos darbo partijos naujasis vadovas Harold Wilson lankėsi Washingtone ir kovo 31 pareiškė, kokios linijos darbo partija laikysis, jei ji laimės rinkimus ir Wilsonas bus ministeris pirmininkas. Jo pagrindinės mintys:

— Pritaria Amerikos užsienio politikai apskritai. — Atsisakys nuo Anglijos nuosavos atominės jėgos, palikdamas ją Amerikos rankose. — Norės pakeisti Kennedy susitarimus su Macmillanu dėl Polaris programos, nes darbo partija atsisakys nuo sprogėtuosiu keturių Anglijos povandeninių laivų. — Išplės prekybą su komunistų valdomais kraštais. — Derėsis dėl Berlyno ir už laisvą priėjimą prie Berlyno sutiks pripažinti rytų Vokietiją. — Pasisakys už vidurio Europos, Formozos ir vidurinių rytų naftos sričių neutralizavimą. — Už kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas.

Po vizito Washingtonė Wilsonas vyks į Maskvą.

— Anglijos darbiečių vadovas Wilsonas N.Y. Times vertinamas labai palankiai. Jis to paties amžiaus kaip prezidentas Kennedy ir panašiai galvojęs, skiriasi mintys tik antriniais klausimais. O su politikos planuotoju Rostowu jis buvęs vienoje klasėje.

HAROLD WILSON, galimasis Anglijos min. pirmininkas, lankosi Washingtonė.

Chruščiovas susilaukė opozicijos?

Italijos komunistų šaltiniai paskelbė, kad Sovietų vyriausybė turi didelių vidaus sunkumų. Ryšium su Kinijos komunistais, su ūkiniais sunkumais vyriausybė kritikuojama. Chruščiovas net atsidūręs mažumoje. Spėjama, kad opozicijai vadovaujās Suslovas. Galį būti pakeitimų valdžioje. Reikia manyti, kalbama apie Chruščiovo priešininkų, ne Chruščiovo pakeitimą.

— Popiežius Jonas XXIII Velykom išleis encikliką, vardu "Pacem in terris". Joje bus kalbama apie taiką.

— Valstybės sek. pavaduotojas Ball išvyko į Angliją tartis dėl vamzdžių, kuriuos anglai nori duoti Sovietam. Amerikai pasisekė atkalbėti nuo to Vokietijos vyriausybę.

— Georges Bidault gavo Brazilijos viza, bet nežinia kaip ilgam.

BRAZILIJA: Laisvė akcijai už Castro

Tuo pačiu metu, kada Amerika ir Brazilijos min. Dantas pasirašė sutartį dėl paskolos, Brazilijos sostinėje įvyko solidarumo su Kuba konferencija, propaganda prieš Ameriką. Mas kvos radijas konferenciją gyre ir pranešė, kad tokios konferencijos bus rengiamos ir kitose lotynų Amerikos valstybėse.

— Ameriką pripažins naują Guatemalos vyriausybę 10 dienų eigoje. Paaiškinio, kad nepripažinimas būtų naudingas komunistam.

Europos nuolaidos Amerikai
Europos ūkinėje rinkoje siekiama sumažinti muitus. Amerikos viščiukam — 12.5 cn. svaro iki 10.5 cn. Anksčiau buvo 5 cn. Pakėlus muitus, Amerika turėjo nuostolių 50 mil.

— Argentinos kariuomenė paspaudė prezidentą, ir peronistam bei komunistam nebus leista siūlyti savo kandidatų rinkimuose.

Palanki departamento nuomonė rezoliucijų reikalu

Valstybės departamentas keičia savo nuomonę rezoliucijų reikalu. Frederick C. Dutton, vienas iš valstybės sekretoriaus padėjėjų 1963 kovo 4 kongresmanui Thomas E. Morgan, Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijos pirmininkui, rašo: "...With regard to the intention of House Concurrent Resolution 66 (tai kongresmano John J. Rhodes iš Arizonos rezoliucija), there can therefore be no disagreement. The Resolution reiterates an objective that this Government now has and for whose fulfillment it has worked during four Administrations..."

Sis pareiškimas yra ir palankesnis ir ilgesnis negu valstybės departamento pareiškimai tuo pat reikalu 1961 metais. Be abejo, valstybės departamentą veikia tūkstančiai laišku kuriuos tuo reikalu yra parašę per paskutinius dvejis metus lietuviai, latviai, estai ir kiti. Ypač daug laišku tuo klausimu yra parašę Lietuvos Vyčių

KUBA: Amerika uždraudė akciją prieš Fidel Castro

Amerikos vyriausybė kovo 31 įsakė 18 Kubos egzilų nepasitraukti iš savo gyvenamos vietos Miami. Jie laikomi nariais tų dviejų grupių, kurios valtim padarė du kartu invaziją į Kubos salą ir sužalojo sovietinius laivus.

Amerikos vyriausybė uždraudė Amerikos teritorijoje gyvenantiems Kubos bėgliam dalyvauti ekspedicijose prieš Castro po to, kai Sovietai pareiškė

ARGENTINA: už ir prieš peronistus

Prezidentas Guido kovo 27 ragino netrukdyti rinkimuose statyti kandidatus ir Perono partijos šalininkam. Kariuomenė priešinga, kad būtų leista peronistam ir komunistam dalyvauti demokratinėje santvarkoje kaip demokratijai priešingiem. Dėl konflikto su kariuomenės nusistatymu pasitraukė vidaus reikalų ministras.

Amerika ir Argentinai davė paskolos 322 mil.

PERONAS dabar Ispanijoje, bet jo šalininkai rengia jam kelius sugrįžti.

organizacijos nariai. Kun. kleb. Jonas Jutkevičius (šv. Pranciškaus lietuvų parapijos klebonas, Athol, Mass.), Lietuvos Vyčių organizacijos Lietuvos reikalų komisijos centro pirmininkas, kiekviename savo biuletenyje išleidžiamas kas mėnesį) ragina Vyčius rašyti laiškus rezoliucijų reikalu JAV-bių Prezidentui, Valstybės sekretoriui Dean Rusk ir Senato bei Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijų pirmininkams (senatoriui J. William Fulbright ir kongresmanui Thomas E. Morgan).

Kova už rezoliucijų pravedimą turi būti tęsiama su dar didesne energija ir užsidegimais.

Siame Kongrese jau turime 20 rezoliucijų. Rezoliucijom Remti Komitetas dės visas pastangas, kad rezoliucijų skaičius dar gerokai padidėtų.

Keli rezoliucijų autoriai yra patarę pradėti pilną akciją už rezoliucijas gegužės mėnesį. Tai akcijai Rezoliucijoms Rem-

protestus ir atsakomybę skyre Amerikai. Amerikos vyriausybė emėsi priemonių egzilų akciją prieš Castro stabdyti, kad nebūtų išprovokuoti konfliktai su Sovietų Sąjunga.

ANGLIJOS LAIVAI APSAUGO KUBĄ NUO INVAZIJOS

Anglijos karo laivai kovo 31 vienoje iš Bahamas salų, 200 mylių nuo Kubos, suėmė motorinę valtį su 17 Kubos egzilų, kurie buvo pasiruošę plaukti naujam žygiui į Kubą. Tarp suimtųjų buvo ir vienas amerikietis.

Kubos egzilai numato dabar savo veikimo centrą perkelti į Meksiką.

AMERIKOS POLITIKA IR KUBOS LAISVĖS KOVOTOJŲ VEIKLA

MISLĖ AMERIKIECIAM: ŽODŽIAI APIE KUBĄ IR DARBAI

Tokia antrašte atsiliepė apie Kubos egzilų suvaržymą R. Drummond (NYHT). Esą daugelis amerikiečių turi jaustis nustebinti skirtumu tarp to, ką vyriausybė Kubos reikalu sako ir ką daro. Priminė prezidento žodžius, tartus išlaisvintiems iš kalėjimo invazijos dalyviams — prezidentas esąs tikras, kad jų "bataliono vėliava su pergale plevėsuos Havanoje". Bet kai šie kubiečiai emėsi kovoti prieš Castro ir Sovietų jėgas, prezidentas nori juos sustabdyti.

Autorius kritikuoja uždraudimo argumentus... Mes sakome, kad norime, idant Castro būtų nuverstas. Mes sakome, kad tik Kubos tauta tai gali padaryti. Kas gi turi pradėti tą vyksmą, jei ne pabėgėliai? Galime manyti, kad tokios invazijos yra tik nereikšmingas erzinimas. Bet ir Castro kovą prieš Batistą pradėjo nuo to. Tai vienintelis kelias pradžiai.

Palygino su Vengrijos sukilimu... Taip, "išmintingas"

Indija pakvietė nacionalinę Kiniją pasiūsti į Indiją savo gerai paruoštų šnipų prieš kom. Kinijos infiltraciją. Patarė Amerikai.

— Laoso užsienių reikalų ministeris kovo 31 nušautas savo bute. Jis priklausė neutralistų grupei, bet vis labiau ir labiau dėjosi su komunistais.

Streikas baigtas

New Yorko laikraščių streikas baigtas, trukęs 114 dienų, leidėjai ir tarnautojai pridarė nuostolių 250 mil. Times leidėjai turėjo nuostolio 18.5 milijono, tai juos nori atsiminti iš skaitytojų, pakeldami kainą iš 5 cn. iki 10. Taip pat ir Herald Tribune.

— Prancūzijos angliakasių streikas tikimasis greitai derybom.

Kas išskyrė Bidault ir De Gaulle?

Kai Gestapo sulikvidavo Tautinės rezistencijos tarybos pirmininką "Max" (Jean Moulin), jo vieton stjo Bidault.

Anas 1944 m. rugpjūčio mėn. Bidault žygis išlaisvino Paryžiaus gatvėm yra pats gražiausias epizodas jo gyvenime, nes tai buvo jo vilčių ir siekimų išsipildymas, jo užsispyrimo vainikavimas. Kai Bidault skyrėsi su Katalikų Akcijos jaunuoliais draugais, juos tada mokė: "Būkite užsispyrę, kad išlaikytumėte savo idealus, kurie nėra suderinami su vad. politiniu realizmu, nė su machiavelizmu, nė su išskyrimu moralės iš krašto reikalų pagal obalsį "politique d'abord" (virš visko politika).

Bet po išlaisvinimo buvo kitas reikalas. Žmonės vėl grįžo prie savo įprastinių reikalų ir prie savo vady. Grįžo prie mažų kombinacijų, po kuriom slepiasi didelės ambicijos. Ar Bidault dabar nepraras politinio realizmo? Taip ir įvyko: jo užsispyrimas dažnai nuslopindavo pajautimą, kas galima realizuoti, ir kas ne, kas yra teisinga, ir kas ne. Gal dėl to, kad pirmą kartą ministeriu pirmininku tapo turėdamas tik 46 metus, jau buvęs užsienio reikalų ministeriu tik 45 metų, Bidault pasidavė anai "politique de grandeur" (didybės politikai), kurios auka pagaliau ir pats tapo.

Kai De Gaulle pasitraukė iš politikos, Bidault su maža pertrauka nuo 1946 metų vadovavo Prancūzijai. Jis tapo

ITAMPA TARP SENATO IR McNAMAROS

Senato komisija, pirmininkaujama sen. John L. McClellan, tiria, kodėl apsaugos departamentas užsakymus atidavė General Dynamics fabrikam, o ne Boeing. Užsakymai už 6,5 milijonų. Tuo susirūpinę Robert Kennedy ir McNamara, o sen. Jacksonas iš kitos pusės spaudžia, nes jis yra atstovas tos valstybės, kurioje veikia Boeing fabrikai. Kiekvienas Kongreso narys suinteresuotas, kad jo valstybė gautų užsakymų.

Kongrese vyriausybės siūlymas 5.3 bil. švietimc reikalui paketo forma busiats atidėtas. Komisijose siūlymas suskaldytas dalim, ir jos svarstomos skyrumu.

tikras Prancūzijos vadas tada, kai pasitraukė De Gaulle, kai atgijo partijos

Tuo laiku Bidault buvo tris kartus ministeriu pirmininku, tris kartus vicepirmininku, septynis kartus užsienio reikalų ir du kartu krašto apsaugos ministeriu.

Visi svarbiausieji Europos atstatymo aktai turi jo parašą, išskyrus De Gaulle 1944 m. sudarytą su Sovietų Sąjunga sutartį, kuriai Bidault nepritarė. Nuo J. Tautų iki Marshallio plano, nuo Vakarų Europos Unijos iki Atlanto paktui, visur rasime Bidault ranką. Jam teko ginti Prancūzijos parlamente Europos jungtinės kariuomenės projektą, kuris nepraėjo tik dėl to, kad pasipriešino De Gaulle šalininkai.

Galima būtų rasti daug priežasčių, kurios išskyrė De Gaulle ir Bidault. Kai Bidault buvo MRP pirmininku (1945-1955), De Gaulle veltui bandė iškilmingai įžygiuoti į politikos sceną.

Bidault padarė tai, kad generalas nelaimėjo katalikų rinkimų balsų ir negavo absoliutinės daugumos.

O ir 1958 m. tik per plauką Bidault nesuardė De Gaulle plano ateiti į valdžią. Kai prezidentas Coty, po nevykusio angli-amerikiečių tarpininkavimo dėl Tuniso, pavedė valdžią sudaryti De Gaulle, būtų jam ir pavykę tai padaryti, jei MRP nebūtų atsisakiusi paremti De Gaulle dėl jo užimtos linijos Alžyro klausimu. De Gaulle dar turėjo palaukti kelias savaites, kol įsėdė į valdžios balną.

Visa tai pasako daug ir nieko. Pasako daug apie Bidault opoziciją De Gaulle, bet nepasako nieko, kodėl Bidault perėjo į sukilėlių eiles.

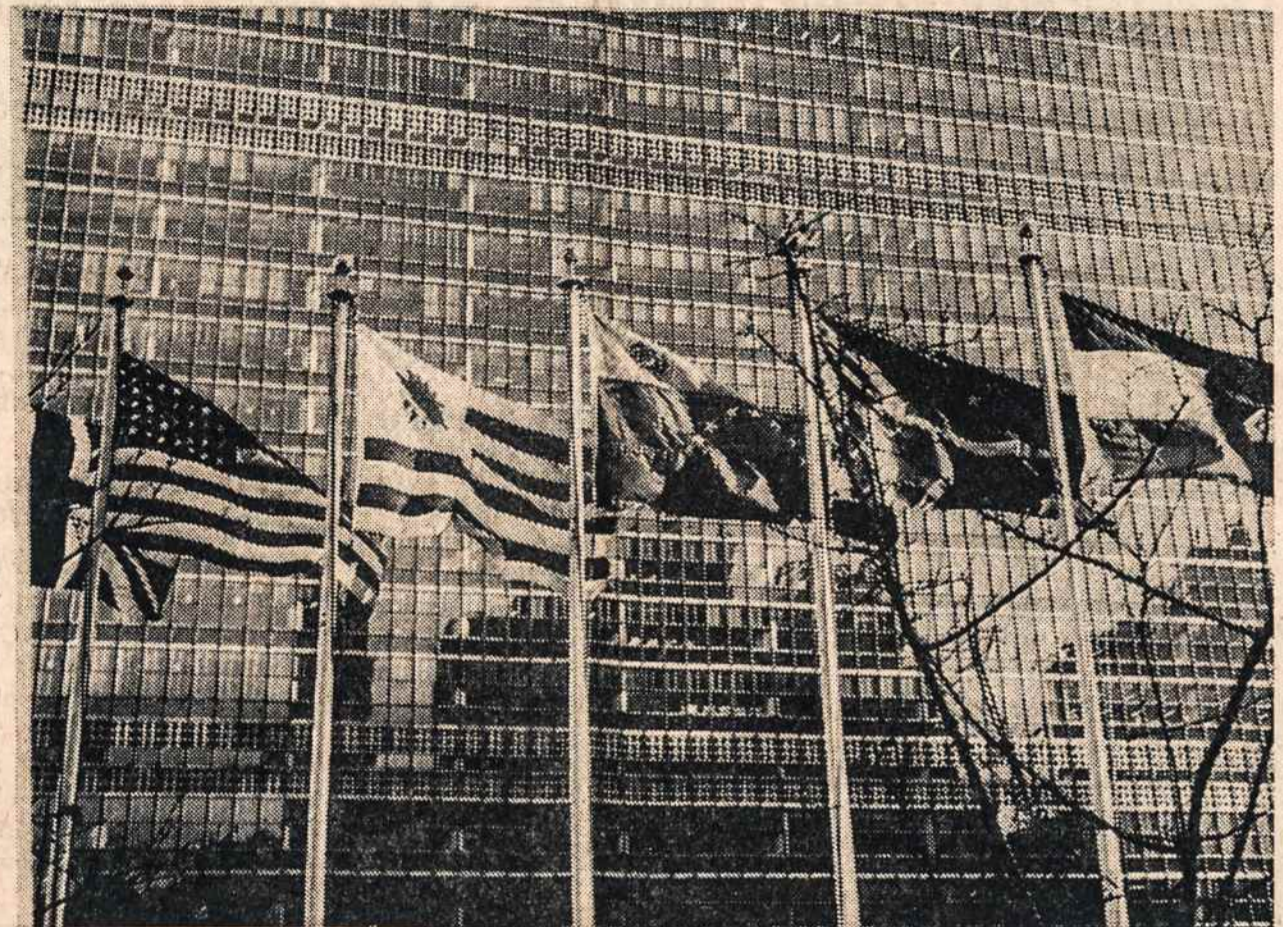
Juk Bidault buvo pirmas, kuris pritarė generolo De Gaulle grįžimui į valdžią, kai Prancūzijos padėtis darėsi vis labiau kritiška. Kas tad vertė Bidault užimti generolo Salan vietą garsios "Armee Secrete" vadyvybėje?

Kai kas spėja, kad čia lėmė Bidault inteligentiška ir ambicinga žmona savo laiku buvusi pirmoji Prancūzijos dama, dargi padariusi diplomatinę karjerą... Tačiau, kas arčiau pažįsta Bidault valią ir užsispyrimą, kitaip aiškina jo paskutinį žygi. Tai yra stiprių asmenybių tragedija, kada jų sau-

lė, taip aiškiai švietusi horizonte, ima leistas vakarop. Pergreitai pasenęs dėl perdidelio darbo, kurio nepakėlė jo trapus organizmas, apkartęs dėl nepasisekimų, perdaug jautrus kritikai ir nepajėgiąs susitaikyti su mintimi, kad jau yra praradęs anksčiau turėtą įtaką, Bidault per greit atsisakė siekti Prancūzijos atsinaujinimo ir

didybės normaliu evoliucijos keliu. Jis nesuprato, kad jo užsispyrimas, kitados padaręs jį dideliu vadu, dabar iš jo padarė mažą žmogelį. Ir taip Bidault pamažu slydo žemyn iki dešiniųjų ekstremizmo; greitai jis atsirado šalia Soustelle, Pourcade, Salan, Argoud. Tai aplinka ne jam ir ne jo būdai, bet jau kelio atgal nebuvo.

Manyti, kad Bidault išėjo prieš De Gaulle vedamas žemo politinio oportūnizmo yra klaida, žinant jo charakterį ir jo tiesumą. Manyti, kad jis tikrai buvo įsitikinęs, jog Alžyras dar galima išlaikyti Prancūzijai, neleidžia jo inteligencija ir istoriko jautrumas. Kas tad? Zvaigždė kuri nusileido užsienyje atnešė tamsybes, kurios apgaubė vieną didžiausių mūsų laikų dramų — Bidault dramą. Dr. J. S.

VIELAVOS prie Jungtinių Tautų. Kada čia kabos lietuviška vėliava? Nuotr. V. Maželio.

LIETUVIS STUDENTAS ŠALIA AMERIKIEČIO

(Taša iš praėjusio nr.)

SPAUDA

"Alkoholio vartojimas ypač alaus yra labai populiarus universiteto jaunimui. Ši apžvalga toliau teigia, kad šokiai, alkoholis bei jazzas padeda susigyventi taip, kad jaunuoliui niekur nieko netenka vienam daryti, nes visumet atsiranda grupė draugų talkininkų.

"Atsiranda ir jaunuolių, kurie sako, kad Amerikos žmonės turi mokytis savo vaikus ir nepasodinant jų prieš televiziją. Jie turi jaunimą sužadinti ir įtikinti, kad tik žmogus, kurs nebijo atsiskirti nuo masės, gali ką nors vertingo padaryti.

"Toks maždaug Amerikos jaunimo veidas Post žurnalo apžvalgoj.

"Kadangi nesu surinkus statistinės medžiagos liečiančios visus lietuivus studentus, turėsiu riboti savo pasisakymus tik kiek galiu daryti išvadas iš to jaunimo, su kuriuo aš sueinu. Kaip galit spręst iš anksčiau minėtos apžvalgos, mūsų jaunimas nelabai skiriasi nuo Amerikos jaunimo. Pas mus taip pat dvelkia toksai žiaurus pasyvumas — nesidomėjimas...

"Mūsų tarpe taip pat yra retas, kuris tikrai gerai nusimano šios dienos politikoj bei filosofijoj, ar mene ar literatūroj. Daugumas kaltę verčia, kad dėl laiko stokos visa palieka. Mums ypatingai dabar gresia nutautėjimo pavojus. Kiek iš mūsų yra tuo susirūpinę? Kiek mėgino Dr. Girmiaus knygą šiuo klausimu perskaityti? Kiek man asmeniškai tenka su-eiti su lietuivku jaunimu, tai atrodo, kad lietuivška knyga yra pasidariusi labai nepopuliari. Sutinku, kad lietuivų kalba yra sunku surasti knygą, kuri iškeltų egzistencialinę filosofiją, gal nepatinka vis skaityti apie kaimą, bet tai nereiškia, kad galime apleisti literatūrą.

"Sprendžiant iš bendrų kalbų, labai mažai iš mūsų studentijos skaito Ateitį, Aidus, Laiškus Lietuviams ir kitus žurnalus, vertus rimto dėmesio.

"Tokiām reiškiniai priežastis yra ta, kad perdaug laiko praleidžia flirtui tarp studentų ir studentų. Aš čia nenoriu būti nesuprasta. Aš nieko prieš

vargę, per paskaitas saldžiai snaudžia, o kai tik sutemsta, visi atgyja. Iš tikrųjų nemanau, kad tie naktiniai išvažiavimai yra daromi iš piktos valios, jie daugiau rodo, kad žmonės nori daugiau įvairumo arba smagumo.

"Kas liečia religiją, tai kai kurių mūsų SAS narių sąvokos yra iš tikrųjų svetimos ar net radikalias. Jei pasitaiko studentas, kuris rimtesnis ir turįs gilesnį tikėjimą, jis tuoj apšaukiamas "davatka". Amerikonoj tarpe dar negirdėjau, kad kas nors už didesnę religinę praktiką taip pravardžiuotų. Yra net pasisakiusių, ir čia ne vien iš mūsų miesto, kad jie nebetiki ir į bažnyčią neina. Taip pat labai paplitęs paprotys kritikuoti religiją bei nepasitenkinti Bažnyčia.

"Taip pat kaip iš Amerikos studentų tarpo, taip pat ir mūsų tarpo, yra pasisakiusių, kad žmogus turėtų tik savęs žiūrėti, o sąvoka padėti artimui yra po langą išmesta."

Lietuvoje

RENGIASI PAVASARIO SĖJAI

Sov. Litva Nr. 56 pranešė, kad kompartijos žemės ūkio biuras svarstė Mažeikių ūkinio rajono pasirengimą pavasario sėjai. Rado, kad jis nepatenkinamas. Pagal planą numatytos sėklos palikta ar parūpinta tik 82-89 proc. Iki kovo pradžios buvo patikrinta 84 procentai sėklos kolchozuose ir 95 proc. sovchozuose. Rasta, kad ji netinka sėklai numatytom sąlygom. Toliau pabarimai ir įpareigojimai ir t.t.

Donelaičio sukaktis
Partijos centro komitetas pritarė rašytojų draugijos sumanymui, kad būtų minėta rašytojo Kristijono Donelaičio 250 metų sukaktis 1964 sausio 1.

Ir Žiugždos sukaktis
Kovo 6 Vilniuje buvo surengta Juozo Žiugždos 70 metų sukaktis.

Kas darosi autotransporto kontoroje Nr. 4.
Vilniuje sausio pabaigoje buvo nuotykis, apie kurį, pasak Sov. Litva, dar tebekalba. Į

autotransporto kontorą Nr. 4 buvo grąžinta visa eilė sunkvežimių, nes pakeliui inspektoriaus rado, kad mašinos su trūkumais. Kontoros viršininkas Ponomarev suaukė soferius ir atskaitė jiems pamoklą dėl netvarkingai laikomų mašinų. Kai kurie emė aiškintis, kad kažkas išsukinėja lempas ar kitas mašinų dalis ir jie negali už tai atsakyti. "Nieka! — atkiro viršininkas, — dar imsit aiškinti, kad iš mašinų dingsta motorai". Paleidęs soferius, viršininkas nuėjo į garažą ir sėdė į savo mašiną. Bet mašina viršininko neklausė — nesidavė užvedama. Pašaukė mechanikus, tie aiškino, kad žiema kalta; prie tokios žiemos mašinos nepripratę. Pagaliau po poros valandų pastangų mechanikai Selenkov ir Masterman pasirodė viršininko kabinete ir pareiškė, kad viršininkui teks eiti pėsčiam — motoras mašinoj tebėra, bet kažkas nuėmė jo mašinos kardano veleną. Kaltininko tebeieško.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui | R. Europa

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurį SSSK dalį. Licensed by vnesposuotorg SIUNTINIAI APDRAUSTA — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKU NEMOJA

Visuose mūsų skyriuose jus rasite didelį pasirinkimą medžiagų, nuostabiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutuopykite nei per kam kitui. Jus galite gauti ir kitokių reikmenų, tarsi patalpinamais pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir naujų kainų namarasčių rašykite ar apilankyite jumis artimiausią skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-0406
- NEW YORK 11, N. Y. — 105 W. 14th Street CH 3-2003
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4924
- BROOKLYN 1, N. Y. — 000 Sutter Avenue WI 3-0008
- ATLANTA, Mass. — 01 Mt. Pleasant Street CH 3-0429
- BOSTON 10, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1101
- SOUTH BOSTON, Mass. — 309 West Broadway Tel. 200-0000
- BUFFALO 0, N. Y. — 352 Fillmore Avenue IL 0-2074
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 0-0300
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 3-2131
- CLEVELAND 13, Ohio — 304 Literary Road LO 1-1088
- DETROIT, Mich. — 1300 Michigan Avenue VI 1-0000
- GRAND RAPIDS, Mich. — 000 Bridge St., N.W. GL 0-2200
- HAMTRON, Mich. — 11333 Jos. Campau LO 1-1015
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Ave. CH 0-4727 / 203-0000
- IRVINGTON 11, N. J. — 102 Springfield Ave. ES 2-7000
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0444
- YONKERS, N. Y. — 233 Nepperman Ave. GR 0-2081
- LOS ANGELES 22, Calif. — 300 So. Atlantic Blvd. AN 1-2394
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8009
- NEWARK 3, N. J. — 426 Springfield Avenue BI 3-1191
- NEW HAVEN, Conn. — 309 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 925 W. Girard Ave. PO 5-0894
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6788
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINLAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, masytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilonės skaros ir salikai — Geriausios rusies pigiausiomis kainomis. Specialius patarnavimus paruosiant pakietus į Europą. Užteikite ir įsitikinsit!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užteiti ir pasižiūrėti!

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR ŽIEMOS SEZONO DOVANAS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelėi! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Siuntiniai pristatomi ne anksčiau, kaip po 1½ — 2 mėnesių

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenstein krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

- Ar žinai tą šali, 13 lieta. dainų Romos Mastienės \$ 5.00
- A. Sabaniausko dainų-šokių 2 albumai (X—\$5.00 ir XI—\$5.00) 10.00
- 3 plokštėles su 40 įvairių polkų (1 pl. su 12 polkų \$4.00) 10.00
- Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamblio 17 dainų (ster. \$5.00) 8.50
- Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50) 8.50
- Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 lieta. dainų 4.50
- Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštėles Lietuvos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių 16 lietuviškų šokių, akord. Ch. Daubaro 5.00
- S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm. 5.00
- Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos 7.00
- Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgrota 12 lieta. patriot. maršų 5.00
- Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po 5.00
- Alice Stephens lieta. kompozitorius 3 kūriniai (stereo \$6.00) 6.50
- Cliffordio ansam. Mes padainuosim, 16 lieta. dainų (st. \$7.50) 6.00
- Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00) 6.00
- Tautinių šokių rinkinys (14 šokių) 5.00
- Zirginėliai, Montrealio lieta. dramoms vaikams pasaka 5.00
- Lithuanian, 2-speed record course 4.00
- Dainos Lietuva, 12 dainų komp. Sal. Čerėnės 15.00
- Milžino paukšmė (Montrealio lieta. dramoms teatr.) 3 plokšt. 5.00
- Liet. dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai 5.00
- Tėvynėi aukojam—14 Dainavos ansamb. dainų (stereo 6.00) 5.00
- A. Stephens, 18 rūtų šalėlis, 7 kalėd. giesmės ir 10 lieta. dainų 5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA 910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Persiuntimo išlaidoms prašom pridėti 50¢

AUKŠČIAUSI BANKO PROCENTAI TAUPOMOMS SAŠKAITOMS BUS IŠMOKAMI DABAR

4 1/4%

metams

VELIAUSIAI NUSTATYTI DIVIDENDAI

metų ketvirčiui, kuris baigiasi kovo 31, 1963

Normalūs 3% metams ir 1/2% specialaus — jei pinigai pastoviai padėti nuo Sausio 15, 1962 vieno asmens sąskaitoms nuo \$10 iki \$30,000 ir iki \$60,000 dviejų asmenų sąskaitoms.

Pinigams padėti iki BALANDŽIO 12 — dividendai skaičiuojami nuo BALANDŽIO 1 Po to, nuo padėjimo dienos dividendai skaičiuojami METŲ KETVIRČIAIS

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

Member Federal Deposit Insurance Corp. Incorporated 1860

Dėl informacijų skambinkite PResident 3-7000

Eastern Parkway Office: Broadway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. 135 Broadway at Bedford Ave. Brooklyn, N. Y. Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office: Hicksville Road and Jerusalem Avenue Opposite Holiday Park Shopping Center Massapequa, N. Y.

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
 Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
 ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Amerikoje metams	\$6.00
Half year	\$3.50	Pirmą mėnesį	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
 Straipsnius ir korespondencijas redakcija taise savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami ir orafinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
 REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
 Tel.: GLenmore 5-7281

Kan. Kazimieras Prapuolenis

1858-1933

Palangoje, gražiajame Lietuvos pamaryje, tarp Birutės ir Naglio kalvų, stiepiasi į dangų smailus bažnyčios bokštas. Marijos Dangun Emimo gotiškioji bažnyčia buvo pastatyta prieš 55 metus; Telšių vysk. Justino Staugaičio konsekruota

1929 m. Po trejų metų (1933), šios bažnyčios šventoriuje amžino atilsio atgulė kan. Kazimieras Prapuolenis Paskutinėm gyvenimo dienom savo prieglobsčiu buvo pasirinkęs Vy-

tauto Didžiojo motinos Birutės tėviškę.
 Šiandien prie jo kapo stovi nedidelis paminklas. Apačioje įgraviruotas velionies bareljefas, vardas pavadė ir žemiškojo gyvenimo metai. Viršuje klupo šv. Kazimieras, į kurį kreipiamasi maldos žodžiais: "Šv. Kazimierai, Lietuvos Globėjau, melskis už mus". Paminklas pastatytas prieš keletą metų.

Velionies palaikus, kaip matome, gaubia ne tik tai graži gintarinio Lietuvos pamario gamta, bet ir istorinė aplinka su Birutės ir Naglio legendom, Lietuvos kunigaikščio Kęstučio ir šventojo Lietuvos globėjo Kazimiero vardais. Kas nusimano kiek Lietuvos praeityje, tuojau pasakys, kad velioniui kan. K. Prapuoleniui, jo kapui, nebūtų buvę galima rasti reikšmingesnės vietos, kuri taip simboliškai išreiktų gyvos jo širdies plazdėjimą ir kovą už savo tautą.

PREL. K. PRAPUOLENIS ir kun. J. Narijauskas Romoje 1920 m.

Maldos už pavergtas tautas

Malda kaip priemonė ko nors pasiekti daug kam atrodo ne-realaus dalykas. Priešingai galvoia dr. Natalie E. White, buvusi Notre Dame universiteto dėstytoja. Dabar ji gyvena Floridėje ir turi visai kita rūpesti: priminti žmonėm tai, ko jie neturi užmiršti. Ir ne tik užmiršti, bet dar jungtis maldoje, kad būtų išmesta Dievo malonė pavergtom tautom greičiau išsilaisvinti.

Maldos Sąjunga už pavergtuosius savo akcijai pasirinko tris būdus.

Viena, ieško narių tarp kunigų, kurie sutiktų kas mėnuo aukoti mišias už pavergtąsias tautas.

Antra, ieško pasauliečių, kurie pasižadėtų viena kartą per mėnesį būti mišiose ir pasimelsti už pavergtąją tautą — pasirinkamąją arba savąją.

Trečia, už geležinės sienos pasirinkama viena parapija ir už ją meldžiamasi nustatytu laiku savo parapijoje. Tas laikas pranešamas pavergtosios parapijos žmonėm, kad ir jie, jeigu gali, tuo pačiu laiku ateitų į savo bažnyčią arba pasimelstų namie, darbe.

Dr. Natalie E. White užtikrina, kad yra būdų tokiam ryšiui užmegzti. Svarbiausia gi tai, kad neužmirštama. Jei dabar nesužinoma, tai ateis laikas, kai bus žinoma, jog buvo prisimenami maldoje.

Dr. Natalie E. White tam tikslui yra ėmusi organizuoti Maldos Sąjungą už pavergtąsias tautas (League of Prayer for the Captive Nations). Sąjungos vadovybė yra kunigų, prelatų ir vyskupų. Rėmėjų komitete yra Bostono kardinolas Richard J. Cushing, vysk. Česlavas Sipovičius Romoje ir kiti žymūs dignitoriai. Kaip toji sąjunga atsirado ir kaip ji veikia?

Dr. Natalie E. White arčiau susipažino su Kubos bėgliais. Ja sujaudino pasakojimai, kaip bėgties metu, grėšė dideli pavojai ir mirtis. Nevisi ir pabėga, kurie bando. Žustancijų niekas nežino. O jeigu taip yra, tai kokia turi būti didelė nelaimė ir kančia pavergtame krašte. Žmonės nebėgtų galėdami laisvai gyventi.

Dar labiau dr. Natalie E. White sujaudino tai, kad tos žmonių kančios laisvė užmirštelamos. Antai, didžioji vengrų nelaimė, apie kurią taip plačiai buvo kalbėta, vis labiau pamirštama. Kitos pavergtos tautos retai kada beužsimenamos ir dr. Natalie E. White priėjo išvados: nesirūpinimas pavergtųjų nedalia yra taip pat blogis. O turėtų būti priešingai: jungtis su pavergtaisiais maldoje ir prašyti Dievą jiems laisvės. Kaip tai padaryti?

Komunistam tokia maldos jungtis gali atrodyti vaikiška — pastebi dr. Natalie E. White. Jie tebjio kariuomenės, ginkluotos atomais, bet ne maldomis. Ir vis dėlto tai gali būti labai galingas pasaulinis judėjimas. Jis turi rodyti, kad pavergtųjų kentėjimam nepaliekame nejautrūs, kad juos išgyvename ir kad pavergtaisiais rūpinamės. Reikia visus žmones raginti ir veikti, kad jie nė valandėlei neužmirštų, jog yra kenčiančiųjų ir pavergtųjų.

Tai dar viena akcija išjudinti žmonių sąžines ir priminti moralinę pareigą nepalikti artimo vieno jo kančioje. Reikia padėti bent malda. Yra gi duotas užtikrinimas: prašykite ir gausite.

PREL. K. PRAPUOLENIS 1921 metais.

DVIDEŠIMTOJI REZOLIUCIJA

Senatorius Frank J. Lausche (d. Ohio), senato užsienio reikalų komisijos narys, 1963 kovo 19 įnešė naują rezoliuciją Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui. Senatoriaus Lausche rezoliucija (S. Con. Res. 33) įtraukta į Congressional Record ir išleista atskiru dokumentu. Rezoliucijos reikalavimai ir senatorių F.J. Lausche kreipėsi: dr. Alg. Nasvytis iš Cleveland, Ohio; Pranas Gudelis iš Dayton, Ohio; Vytautas Kamantas iš Willowick, Ohio; ir kiti lietuviai iš Ohio ir kitur. Senatorius F.J. Lausche buvo įnešęs tuo pačiu reikalu rezoliuciją ir praėjusiam kongrese. Senatorius Frank J. Lausche savo naujoje rezoliucijoje reikalauja: (1) Lietuvos, Latvijos

ir Estijos laisvės bylą perduoti spresti Jungtinėms Tautoms; (2) Jungtinės Tautos turėtų prievesti sovietus pasitraukti iš Pabaltijo kraštų ir sugražinti visus kalinius ir tremtinius iš kalėjimų ir vergų stovyklų Sibire ir kitose Rusijos dalyse; (3) Jungtinių Tautų priežiūroje turėtų būti praversti laisvi rinkimai Pabaltijos kraštuose ir Jung. Tautos turėtų nubausinti visus sovietų komunistus, kurie prisidėjo prie lietuvių, latvių ir estų kankinimo ir žudymo.

Padėkokime senatoriui už jo puikią rezoliuciją. Padėkos laiškaai rašytini: The Honorable Frank J. Lausche, Senate Office Building, Washington 25, D.C. JT

KAN. K. PRAPUOLENIS buvo sūduvis, zanavykas, gimęs Lauckaimyje, Sakių aps., 1858 kovo 1. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje; draugavo su dr. Vincu Kudirka, Lietuvos himno autorium. Teologijos mokslus ėjo Varšuvos ir Petrapiilio kunigų seminarijose ir Petrapiilio dvasinėje akademijoje. Kunigu išventitas 1885.

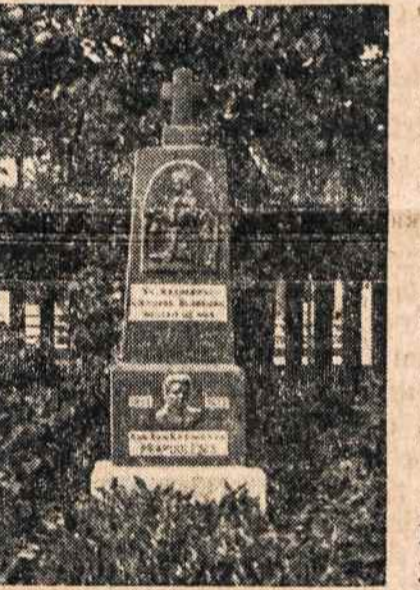
Penkiolika metų buvo Mohilevo metropolinės kurijos sekretorium. Toji metropolija, kurios būstinė buvo Petrapiilyje, apėmė visą ano meto Rusijos imperiją (Azijoje ir Europoje) ir jos pavergtus kraštus (Lietuvą, Latviją, Lenkiją ir k.). Tai buvo didžiausia pasaulyje metropolija savo plotu ir tikinčiais. Kan. K. Prapuolenis sekretoriavo penkiam metropolijos ordinaram bei administratoriui. Gerai pažino lenkų dvasininkijos kėslus, intrigas ir pastangas palenkti Bažnyčią savo tautos interesam ir lenkinimui.

Vėliau su lenkų šovinizmu susidūrė Seinuose, kur gyveno 1904-1909, drauge su kitais lietuviais kunigais isteigęs ir redagavęs "Saltinį" ir kunigam "Vadovą". Porą metų "Vadovą" redagavo Kaune.

1912-1921 buvo Romoje šv. Stanislovo bažnyčios rektorium ir neoficialiu Lietuvos gynėju Vatikane. Iš pop. Benedikto XV

išsūrūpino pasaulinės reikšmės Lietuvos dieną.
 Būdamas dar Petrapiilyje išsūrūpino katedroje lietuviškus pamokslus ir giedojimus, o Vilniuje — šv. Mikalojaus bažnyčią lietuvių reikalom. Yra prisidėjęs prie lietuvių spaudos atgavimo (1904), kai iškilo byla dėl jo spausdintų lietuviškų giesmių kunigam skirtame žinyne (Directorium). Įrodinėjo, kad spaudos draudimas nėra paremtas įstatymu.

Pasitraukęs dėl nesveikatos iš visų pareigų, nuo 1925 metų gyveno Palangos altarijoje prie bažnyčios.

PAMINKLAS a.a. prel. K. Prapuoleniui Palangoje.

KOVA SU LENKAIS dėl Lietuvos lenkinimo per Bažnyčią kan. K. Prapuoleniui buvo toks dyglys, kad jis stojo piestu visą savo lietuvišką ir krikščionišką sielą. Turėdamas rankose gausios medžiagos ir gyvų savo patirties faktų, parašė lenkiškai dvi knygas: apie lietuvių-lenkų santykius (1907) ir apie lenkų apaštalavimą Lietuvoje (1913). Pastaroji knyga buvo išversta į lietuvių ir prancūzų kalbas. Ji sukėlė baisių lenkų širsmą ir protestus Vatikane, bet tai kan. K. Prapuolenio neįbaugino.

Būdamas Romoje, prisirinko dar daugiau medžiagos ir parengė antrąją redakciją "Lenkų apaštalavimo Lietuvoje". Deja, 1921 metais jam begrįžtant Lietuvon, lenkų karidoriuje (Dancigo) jo rankraščiai ir dokumentai buvo konfiskuoti. Jį lydėjo lenkų sekliai nuo pat Romos. Tuo būdu lenkai pakartoj antrąją vagystę istorijoje: kitados buvo sulaukę Vytautui siųstą karaliaus vainiką, o dabar nudžiovė savo "apaštalavimo" Lietuvoje dokumentaciją...

Prisimindami kan. K. Prapuolenį jo 30 metų mirties sukaktuvėse, turime pasiskatinti jo pavyzdžiu, kaip reikia kovoti už savo tautą visomis aplinkybėmis. SS.

VIENŲ VIENI REZISTENCIJOS KOVOSE

Be to, įteikė laikinosios vyriausybės paruoštą memorandumą su istorine Lietuvos valstybės apžvalga, lietuvių kovomis ir aukomis prieš bolševizmą, lietuvių pastangas ir toliau kovoti dėl savo valstybės nepriklausomybės. Buvo prašoma memorandumą perduoti Vokietijos centrinei vyriausybei. Generalkomisaras atsakė, kad Lietuvos valstybės klausimas bus sprendžiamas po karo. Pirmiau reikia nugalėti bolševizmą, o paskui būsianti ir nepriklausomybė duota, atsižūrint į tai kiek lietuvių bendradarbiaus bendroje kovoje. (formulė ta pati kaip Kurmio. Aut.). Laikinosios vyriausybės darba jis laiko baigtą, krašto valdymą perims pats generalkomisaras, o eilė laikinosios vyriausybės narių jis skiria savo padėjėjais, gen. tarėjais. Pirmuoju gen. tarėju atsisakius gen. Raštikiui, buvo paskirtas iš šalies gen. P. Kubiliūnas (kuris taip pat jau buvo pakviestas į audienciją).

"Tokiu būdu po 6 savaičių darbo laikinosios vyriausybės veikimas buvo nutraukiamas iš šalies. Suvereninių organų veikimo sustabdymą gen. komisaras norėjo sušvelninti tuo, kad eilė laikinosios vyriausybės narių mėgino paskirti — be jokio atskleidimo — savo generaliniais tarėjais. Kitaip sakant, jiems norėjo pakeisti vizitines kortelės, kaip buvo stūlės dr. Kleist. Antra vertus, tokiu beatodairiniu ministrių paskyrimu gen. tarėjais buvo norima suduoti lietuvių tautai smūgį politiniu atžvilgiu — suverenumo neįsiotajai buvo norima paversti savo tarnautojais".

riausybė rugpiūčio 5 d. susirinko paskutinio posėdžio. Padarius 6 savaičių darbo apžvalgą, laikinoji vyriausybė konstatavo: ji neatsiradusi savo valia, bet buvo sukilėly pastatyta, ir jai buvo patikėta Lietuvos suverenumą ginti; per tas šešias savaites ji darius visa, kas galima kraštui atstatyti, bet nuo pačios pradžios vokiečiai reikė neiglavimą laikinajai vyriausybei ir Lietuvos suverenumui, o paskui pradėjo jai statyti tiesiogines kliūtis, kurstyti prieš laikinąją vyriausybę tam tikras politines grupes ir adventuristus, spręsti savivališkai kai kurių Lietuvos valstybės mažumų (konkrečiai: žydų) klausimą nesutaikomai su lietuvių tautos tradicijomis ir įsitikinimais; pagaliau civilfervaltungo įvedimas ir gen. komisaro pareiškimas, kad laikinosios vyriausybės darbas esąs baigtas, padaro visiškaai nebeįmanomą toliau laikinosios vyriausybės veikimą; dėl to laikinoji vyriausybė konstatuoja, kad jos veikimas yra sustabdomas prieš jos valią."

"Tokiu savo nusistatymo formulavimu laikinoji vyriausybė pažymėjo, kad ji nelaiiko savęs likviduota, nei sukilimo jai skirto uždavinio nelaiiko baigtu, bet dėl force majeure, dėl pašalinių kliūčių, ji negali darbu vykdyti ir turi laukti, iki bus fiziškai galima tas kliūtis pašalinti."

"Po tokio sprendimo laikinoji vyriausybė in corpore ir visuomenės minia, kuri momentaliai patyrė apie laikinosios vyriausybės veikimo sustabdymą, susirinko karo muzėjaus sodelyje, padėjo vainiką prie nežinomąjo kareivio kapo ir paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. O pirmininkaująs laikinajai vyriausybei, kada gavo raštą gen. komisaro kalbą, pasakytą laikinosios vyriausybės nariams, atsakė į ją taip pat raštu (rugpiūčio 9, Aut.). Tame rašte pažymėjo, kad pas jį, generalkomisarą, buvo atsilankę ne generaliniai tarėjai, į kuriuos jis audiencijoje prabilo, bet nepriklausomos Lietuvos ministariai; antra, pranešė laikinosios vyriausybės konstatavimą, kad ji savo veikim laiko sustabdytą prieš savo ir tautos valią; trečia, jis pirmininkaująs laikinajai vyriausybei, kaip ir dauguma jo kolegų, buvo sutikę būti nepriklausomos Lietuvos ministariais ir organizuoti tautos kovą prieš bolševizmo okupaciją, bet negali sutikti būti

tarėjais, atsakingais prieš gen. komisarą: sutikdami jie netektų pasitikėjimo tautos, kurią kovai gali uždegti tik nepriklausomos valstybės idėja."

"Į laikinosios vyriausybės pirmininkaujančio raštą gen. komisaras jokio rašto neatėsiuntė. Tik žodžiu pavedė perduoti pirmininkaujančiam, kad gen. komisaras laiko jo raštą atsisakymu bendradarbiauti. Atsakymo raštą jis nenorėjo duoti, vengdamas dokumentų. Kiek vokiečiai panašių dokumentų vengė, galima spėti iš to, kad fotografijas, kuriomis buvo užfiksuotas laikinosios vyriausybės vainiko padėjimas prie nežinomąjo kareivio kapo, SD sukonfiskavo". (Į Laisvę 1961 Nr. 26-63).

"Gavęs aukščiaai suminėtus svarbius vyriausybės dokumentus (vyriausybės paskutinio posėdžio protokola, memorandumą Rentelnui, laikinosios vyriausybės pirmininkaujančio pareiškimą Rentelnui. Aut.), aš juos notifikavau visiems svetimų valstybių diplomatinį misijų šefams Berlyne" (K. Skirpa).

2. CIVILFERVALTUNGO TREJI METAI
 a. Rentelo valdžia: Kiek ji skyrėsi nuo bolševikinės
 Adrian von Renteln, generalkomisaras Lietuvai, 1941 rugpiūčio 5 laikinosios vyriausybės nariam skaitė iš rašto savo valdžios pobūdį:

"...aš perėmiau civilinę valdžią buvusios laisvos Lietuvos valstybės kaip generalinis komisaras Kaune... Prie minėtos srities, aš tikiuos, prisijungs dar tokios srities dalys, kurios dešimtmečiais ankstesnių Lietuvos valdžių veltui buvo svajotos ir siekiamos".
 "...Po civilinės valdžios įvedimo jūsų darbas kaip ministierių turi būti laikomas baigtas".
 "Galutinį šio krašto santykių sutvarkymą Fuehreris pasiliko po karo pabaigos".

"Dėl teisinės padėties galioja sekantis: yra pagrįdine mintis — panaikinti sovietinę teisę. Fuehrerio nurodymus sekant ir dėl karo priežasčių tai gali būti tik palaipsniui įvykdyta. Į jos vietą mechaniškai nestos anksčiau buvusioji teisė, tačiau ir iš dalies nauja. Ypatingai klausimas dėl žemės nuosavybės ir įmonių likt atviras..."
 "...Bylų nagrinėjimas seks pagal ankstesnių lietuviškų teismų santvarką, tačiau neapima vokiečių ir žydų tautybės asmenų, taip pat ir klausimų,

liečiančių žemės sklypus bei įmones. Šiuos klausimus reikia man pateikti. Baudžiamoj teisėj pirmąją kariuomenė ir policija prieš lietuviškus teismus".

"...Vokiečių kalba yra tarnybinė, lietuvių kalba yra leistina."
 "...Tarnybinis susisiekinimas su kitomis vokiečių įstaigomis leistinas visokioms lietuvių valdžios, įstaigoms tik per sričių komisarų arba mano tarpininkavimą".

Tie žodžiai rūsčiai ir atvirai skelbė naują okupacinį režimą, kuris paneigia Lietuvos nepriklausomybę, kuris lietuvių kalbą nustumia į antraeilę ("leistina"), kuris išima iš lietuvių įstaigų kompetencijos žydus bei vokiečius ir jų turta, o taip pat visą nekiliojamą žemės, įmonių turta, kuris žada "panaikinti" sovietinę teisę "palaipsniui"... Kadangi ją buvo panaikinusi laikinoji vyriausybė, tai generalinio komisaro žodžiai reikė: jis pirma grąžins sovietinę teisę, kad paskui "palaipsniui" galėtų naikinti. Sovietinės teisės grąžinimas buvo naudingas vokiečių okupaciniam režimui apskritai ir to režimo atstovam individualiai, nes juos įgalina visą Lietuvos ūkinį gyvenimą perimti "teisėtai" į savo rankas.

Tačiau grąžintą sovietinę teisę, vadinas, nacionalizaciją vykdydama, vokiečių civilinė valdžia skyrėsi nuo sovietinio okupacinio režimo. Daug kuo skyrėsi: skyrėsi režimo atstovų moraliniais nusiteikimais, skyrėsi taktika, skyrėsi pačia režimo sistema.

Skyrėsi moraliniais nusiteikimais, iš kurių plaukė didesnis ar mažesnis uolumas, atsidėjimas režimui vykdyti. Bolševikai buvo apėstė noro pirmiausia naikinti — naikinti esamą tvarką, institucijas, jom vadovavusius žmones, naikinti visus tuos, kurie gali būti įtarti, kad nebus režimui palankūs. Vokiečiai pirmiausia turėjo norą naudotis — naudotis Vokietijos karo reikalom, o dar labiau savo individualiem reikalom. Lietuviam buvo naudingesi vokiečių moraliniai nusiteikimai, nes lengviau buvo vokiečių pareigūnas patenkinamas, kad jis neinaikintų vietos žmonių gyvenimo. Nieku negalėjo būti sustabdytas bolševikinio pareigūno naikinimo sadizmas, nes tai priklausė prie režimo esmės.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Religinis koncertas Bostone

STASYS LIEPAS

Kaip pernai, taip ir šiemet pavasariškas dangus muzikiniame lietuviško Bostono gyvenime išrasojo nekasdieninėmis kūrybinėmis mūsų kompozitorių dovanomis.

Pernai gegužėje nuosirdžiai džiaugėmės komp. J. Gaidelio ir St. Santvaro Kantatos apie Lietuvą premjera, o šiemet kovo m. 24 d. nuostabiai skaiti pavasariška popietė sudarė puikų foną retam religiniam koncertui Jordano salėje, kurioje pirmą kartą nuskambėjo komp. Jeronimo Kačinsko didingas kūrinys — koncertinės mišios.

Šis koncertas pirmiausia ėjo, sąklytūmė, išorinio grandioziškumo ženkle. Jį ruošė didžiulis organizacinis aparatas su steigėjais, garbės globėjais, rėmėjais, aukotojais ir visa eile imponantiškų darbo komitetų. Jame dalyvavo trys dideli chorai: The Belmont Community, šv. Petro ir Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijų, talkino Melrose simfonijos varinių pučiamųjų ansamblis, dirigavo žinomas komp. John Bavicchi.

Su džiaugsmu tenka konstatuoti, kad koncerto meninė vertė visiškai pateisino visas tas neeilines išorines pastangas. Pirmiausia, specifiniu lietuvišku požiūriu žiūrint, jas jau pilnai pateisino koncerte atsiskleidęs J. Kačinsko kūrinio originališkai šviežias didelio muzikinio erudito kūrinys, tai tikrai aukšto rango mūsų muzikinės kūrybos lobyno indėlis.

Tokiam kūrinui pastatyti ir tinkamai interpretuoti mūsų sąlygomis buvo nepaprastai didelių meninių ir organizacinių sunkumų. Ir aš labai sumažinčiau pačią kūrybinę kūrinio vertę, jei pasakyčiau, kad šiame pirmame jo pastatyme jis jau visiškai sėkmingai pavyko išryškinti. Jis turi daug daugiau potencialių muzikinių vertybių ir grožio niuansų, negu čia jų buvo išgirsta. Išgirstas tebuvo gal tik jo bendras eskyzas. Mano galvojimu, gal du pagrindiniai barjerai kludė šitam didingam kūrinui pasiekti pačią klausytojo širdį jos emocijų gelmėje:

1. jo muzikinė kalba yra geroai nauja, mažai turinti stilistinių mum įprasto tradicionališkumo bruožų,

2. jo nemažų techninių bei stilistinių sunkumų apvaldymas labai apsunkina pasiekti tą išpildymo fazę, kurioje baigiasi paprastas gaidų skaitymas ir jau prasideda intuityvus tikrojo meno kurimas.

Sitame kūrynyje su stambiai, valinagai neminkštinamų bruožų harmonija, su neįprastiniais melodinės linijos vingiais ir lūžiais, gal savotiškai atspindinčiais modernaus žmogaus skaudų klaidžiojimą kelyje į Absolūtą.

liutą, tiek daug įdomių muzikinių vertybių, kad iš pirmo provizoriško paklausymo negali dar į jas visas pilnai įsisąmoninti. Tad tik nuosirdžiai džiaugtis reikia, kad šis originalus kūrinys gausingos klausytojų minios neapstulpino savo "radikalumu", bet susilaukė taip pat didelio išorinio pasisekimo aplodismentų audroje.

Mišių pastatyme be Belmont Community bei šv. Petro par. jungtinio choro ir vargonų, dar dalyvavo ir Melrose simfonijos varinių pučiamųjų ansamblis, paties J. Kačinsko diriguojamas Nuo antrojo balkono skliautų skardėdamas, jis stipresnėse mišių vietose labai stiprino dramatinį efektą. Gaila tik, kad vietomis savo garsumu jis vi-

BOSTONE kovo 24 religinio koncerto metu. Nuotr. P. Plekšnio.

DAUGIAU LITERATŪROS VAIKAMS

Literatūrai ugdyti ir puoselėti kasmet skiriama visa eilė premijų: Draugo dienraščio (šiemet net dvi už romaną ir poeziją), Aidų žurnalo, Lietuvių Rašytojų Draugijos. Pernai buvo paskirta Dirvos laikraščio premija už romaną, šiemet skiria už novelę. Šiemet ir Giedros korporacija skiria 1000 dol. premiją už romaną. Skelbiami dar ir dramų konkursai.

Taip literatūros premijom sudedamos nemažos sumos. Bet kur premijas vaikų literatūrai, kur tos vaikų literatūros organizatoriai ir leidėjai? Vaikai — tai būsimieji skaitytojai. Jūs reikia parengti ir įvesti į mūsų literatūrą, kad nenuėitų skaityti kitos literatūros.

Lietuvių bibliografinė tarnyba neseniai parengė vaikų knygos bibliografiją 1945-1962. Ją sudarė Aleksandras Ružanovas ir išsintinėjo laikraščiu redakcijoms. Iš tos bibliografijos matome, kad nuo 1945 iki 1962 išleista vaikams 103 knygos. Daugiausia išleista 1947 ir 1952 — po 13 knygų kasmet. Paskutiniausiais metais išleidiama tik 2-4 knygos. Tai yra labai maži, nes vaiko aplinkoje pilna amerikoniškų knygų, kurios nejuočiom traukia jo dėmesį ir brukasi į lietuvių namus.

Kartą šia tema teko kalbėtis su vienu Lietuvių Bendruomenės veikėju, kuris gana akty-

viškai nustelbdavo vistiek turėjusį vyrauti pagrindinį choro maldos skambesį.

Kačinsko mišių premjera, sudariusi tartum koncerto širdį, ėjo antrąja koncerto dalimi. Jo pirmojoje dalyje girdėjome genijalaus A. Dvožako monumentaliojo veikalio Stabat Mater šešias ištraukas. Čia Belmont Community choras, paremtas Nekalto Prasidėjimo par. choro, parodė tikrai įspūdingą, rafinuotai išlygintą skambesį, blykstelėdamas visu savo balsiniu ir muzikiniu pajėgumu. Beje, vietomis kiek per lėti ritmai ir dinaminio kilimo ribotumas šiek tiek priblandindavo išpūdžio grynumą.

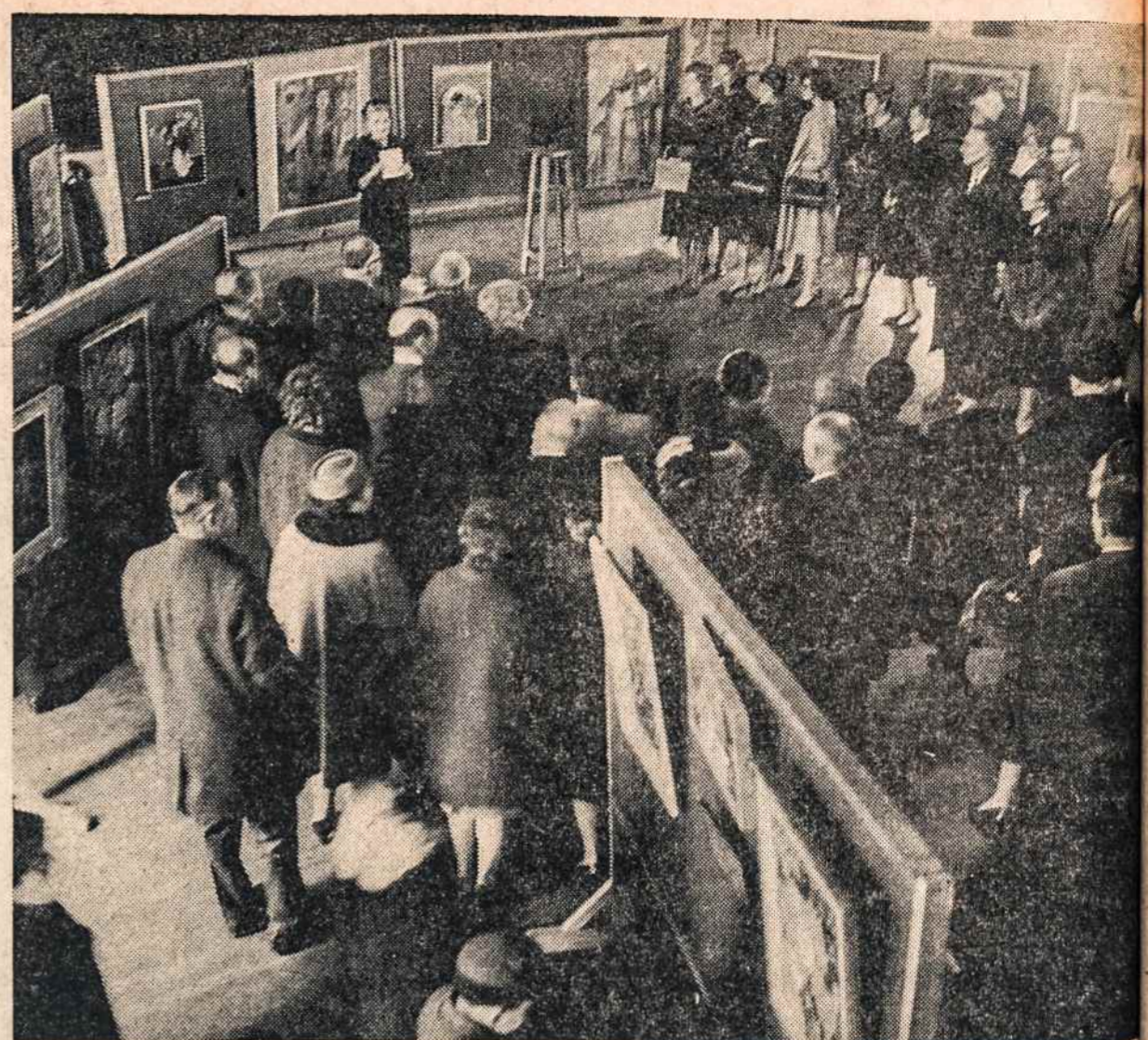
Komp. John Bavicchi abu sunkiuosius kūrinius dirigavo su atsargiu pastikėjimu, rodo daugiau budėdamas didelio dai-

nininkų sambūrio ritminės vienybės sargyboje, negu jį inspiruodamas. Šita aplinkybė ir jo kiek ribota dirigavimo technika varžė pilną crescendinių vietų ir ryškesnių dinaminių niuansų išvystymą.

Koncerto solistais buvo: Linda Sanford (sopranas), Janet Winburn (altas), C. Ray Bryan (tenoras) ir John Ring (bosas). Sopranas ir tenoras stilistiškai ir muzikališkai nebloginai įsijautė į abu išpildomus kūrinius. Tik jų kukli vokaliniai daviniai trukdė pasiekti žymesnį laimėjimą. Priešingai, iš solistų kvarteto altas ir bosas imponavo didesniu vokaliniu pajėgumu, bet vietomis palūždavo svarbiose interpretacijos pozicijose (pav. monotoniško sulėtinimo bruožas boso arijoje Fac ut ardeat cor meum).

Abiejų kūrinių palydėjimą vargonais gabiai ir spalvingai atliko Vytenis Vasyliūnas. Teko stebėti kaip jis skubotu vikrumu atlikdavo gal net per dažną registru kaitaliojimą, sugėbėjo "iššipirkti", tik vienu kitu nežymiu nesupuolimu su dirigento mostu.

Pačioje koncerto pradžioje vaizdų ir turiningą įvadą žodį pasakė prel. Pr. Juras. Tą jo žodį parafrazuojant, apie jį patį galima būtų pasakyti, kad remdamas didžiulius mūsų kultūros žygius, lietuviškoje gyvenimo simfonijoje jis neabejotinai neskyrė jį grojės pirmuoju koncertmeisterio smuiku. Juk prieš dešimt metų pasirūpinęs savo lėšomis šias "mindaugines" J. Kačinsko mišias atspausdinti, prel. Pr. Juras yra taip pat bene šio gražaus koncerto kaltininkas.

MOTERŲ dailės parodoje kovo 24 Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Kalba V. Leskaitienė, Lietuvos Moterų Atstovybės N. Yorko klubo pirmininkė. Nuotr. V. Mazelio.

MOTERŲ DAILĖS PARODA NEW YORKE

Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubas, atžymėdamas savo veiklos dešimtmetį, kovo 23-24 Apreiškimo parapijos salėje surengė New Yorko gyvenančių dailininkių kūrinių parodą. Buvo pakviesta 21 dailininkė. Parodoje dalyvavo 16: G. Krasauskaitė-Drągūnėvičienė, B. Gedvilienė, R. Ingelevičienė, A. Kašubienė, E. Kepalaitė, E. Kulber, A. Vitkauskaitė-Merker, O. Peldavičiūtė-Montvydienė, O. Paškevičienė, S. Plechavičienė, E. Rinkin, E. Urbaitytė, G. Uselytė, I. Vakselytė, J. Žilūtė ir M. Zukauskienė.

Buvo išstatyta per 40 kūrinių. Iš jų A. Kašubienės viena keramika, E. Kepalaitės trys skulptūros, kelios E. Kulber akvarėlės, G. Uselytės ir I. Vakselytės — moterų drabužių piešiniai, visa kita — aliejinė tapyba.

Įvairių stilių ir nuotaikų kūrinių sudarė progą lankytojams pasigerėti plačia moterų kūryba. Realistinių klasikinių portretų ir peizažų atstovavo S. Plechavičienė, E. Rinkin. Toliau radome impresionizmo eks-

Mokyklinio amžiaus vaikų literatūroje reikia ryškinti tuos momentus, kurie rišasi su Lietuva ir jos istorija, tautosaka, literatūra. Amerikiečių literatūra čia nenorom per mokykla skverbias į vaiką. Iš lietuviškos knygos jis turi gauti tai, ko neranda amerikietiškoje.

Pagaliau reikia ir premijos už vaikų literatūrą, ir tai dvigubos premijos — rašytojui ir dailininkui. Tai skatintų ir ugdytų vaikų literatūrą. A.D.

presionizmo, fauvizmo ir abstrakcinio meno. Vyravo nuosaukus modernizmas. Pažymėtini A. Vitkauskaitės-Merker kūrinių, ypač gėlės, B. Gedvilienės, R. Ingelevičienės, O. Paškevičienės ekspresionistiniai kūriniai. M. Zukauskienės mėlynos gėlės ir abstraktas.

Parodos atidarymas buvo kovo 24 12 v. Žodį tarė Lietuvos Moterų Atstovybės New Yorko klubo pirmininkė V. Leskaitienė, svėtikino Kultūros Tarybos pirmininkas A. Dimas. Apie moterų kūrybą kalbėjo P. Jurkus. Per abi dienas paroda aplankė apie 400 žmonių.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Washingtono Prekybos departamente kovo 10-24 buvo surengta pasaulinė rankdarbių paroda, kurioje dalyvavo 42 valstybės. Iš už geležinės uždangos kraštų dalyvavo: Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Jugoslavija ir Lietuva. Lietuviškas skyrius buvo įrengtas Lietuvos pasiuntinybės Washingtono ekspozitais. Buvo išstatyta dekoruota spalvota vaza, medžio drožinys "Berimanti moteris", medžio kryžius, medžio koplytėlė, Sibiro tremtinių pagamintas iš juodos duonos rožančius, rankšluostis, stalo užtiesalas, gintaro dirbiniai. Prie vitrinų budėjo lietuviškos tautiniuose drabužiuose. Lietuvos vitrina buvo nufilmuota ir parodyta per televiziją. Įrengimu rūpinosi O. Kajeckienė.

Stasys Motuzas, lietuviškų kryžių drošinėtojas, gyvenęs Vechtos senelių namuose, buvo surengęs savo dirbinių parodą, kurioje išstatė apie 80 drožinių. Be to, buvo išstatyta lietuviškų pinigų rinkinys, tautiškos juostos, albumai apie Lietuvą.

Solistė Genė Vasiliauskienė, gyvenanti Sydnejuje, Australijoje, liepos mėnesį atvyks į Jungtines Amerikos Valstybes,

kur mano koncertuoti lietuviuose kolonijose ir mano čia būti apie keturis mėnesius.

Dail J. Pautieniaus ir dail. V. Petraivičiaus kūrinių paroda surengta Čiurlionio galerijoje. Atidaryta kovo 23, tęsis iki balandžio 7. Vėliau paroda keliama į Los Angeles, kur globos Lietuvių dienos. Angelyje paroda atidaroma balandžio 20.

Draugo metinė premija romanzai Maironio metu mija už poeziją įteikta speulioje literatūros šventėje kovo 24 Chicagoje. Romano premija (1000 dol.) atiteko V. Kavaliūnui už romaną "Kalmų gėmė". Premijos mecenatas — J. Tumosa iš Toronto. Jis vizijos premija (1000 dol.) atiteko Kotrynai Grigaitytei-Graudienėi už eilėraščių rinkinį "Dienos sapnai", mecenatu dr. K. Alminas. Įteikimo šventėje dainavo solistė Lilija Suckienė iš Toronto, eilėraščių aktorė Zita Kevalaitytė iš Sockienė. Vakare paskelbtas mecenatas: romano premijos dr. A. Razma, poezijos premijos J. Evans.

ATSIJUSTA PAMINĖTI

Titus Narbutas — MARIJOS SVENTOVĖS AMERIKOJE. Išleido Immaculata Press. Prieš 2.50 dol.

Antanas Rūkas — VIENAS ŽMOGAUS GYVENIMAS — Išleido Adomaičio-Dėdės Sernovinio bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija 1962 Chicagoje, 206 psl. na 2 dol.

MŪSŲ SOKIAI — JAV ir kitose nados lietuvių II tautinių šventės repertuaras, išleido AV ir Kanados I tautinių šventės komitetas. Šokių šymus paruošė Bruno G. tas, Leokadija Brazdienė, nė Jameikienė, Irena Silbėnė, Ringailė Zotovienė. Išleido Chicagoje 1962. 261 psl. goje įdėta gaidos, šokių mės ir piešiniai, aprašyta kių.

CHICAGOJE kovo 25 buvo įteikti tautinių šokių šventės garbės bi-lietiai Juozui F. Gribauskui, finansų komisijos garbės pirmininkui. Iš k. į d. Stasys Vidmantas, J. F. Gribauskas, Vincas Grebliūnas, inž. B. Nainys, Stepas Ingaunis, Kostas Dočkus. Nuotr. A. Račkausko.

CHICAGOJE kovo 24 įteiktos Draugo premijos. Iš k. į d. Sofija Tumosenė — mecenatė, V. Kavaliūnas — laureatas, Kotryna Grigaityte-Graudienė — laureatė, d. K. Alminas — mecenatas, O. Kavaliūnienė, Jonas Tumosa — mecenatas, Izabelė Matusėvičiūtė — Jurokomisijos sekretorė. Nuotr. A. Gulbinsko.

Lietuvos vyčių auksinė sukaktis

Siemet Lietuvos vyčiai iškilmingai mini savo 50 metų gyvenimo ir veiklos sukaktį.

Lietuvos vyčių organizacija įsikūrė 1913 metais. Nuo tada ji atliko mūsų tautai daug didelių darbų, kurie mūsų placiai visuomenei yra gerai žinomi ir nėra reikalo juos visus čia išvardyti. Bet reikia pažymėti, kad tame laikotarpyje vyčių veikla palietė beveik visus didesnius Amerikos lietuvių apygventus centrus, nes ten kurės ir dabar veikia vyčių kuopos. Vyčių organizacijai tebeprisklaido ar bent savo laikų priklausė didžiuliai įžymiesnių senosios kartos lietuvių katalikų veikėjų.

Lietuvos vyčiai visais galimais būdais prisidėjo atgauti Lietuvai laisvę. Pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais rėmė savo tėvų šalį surenkamomis aukomis ir kitų būdų. Dabar Lietuvai vėl atėmus nepriklausomybę, vyčiai stojo į pagalbą masinių laišku rašymu, straipsniais, dalyvavimu viešose diskusijose, susirinkimuose, kuriuose keliamas Lietuvos išlaisvinimo reikalas. Iki šiol Lietuvos vyčiai jau yra parašę virš 300,000 laišku gindami Lietuvos reikalus ar dėkodami už suteiktą pagalbą.

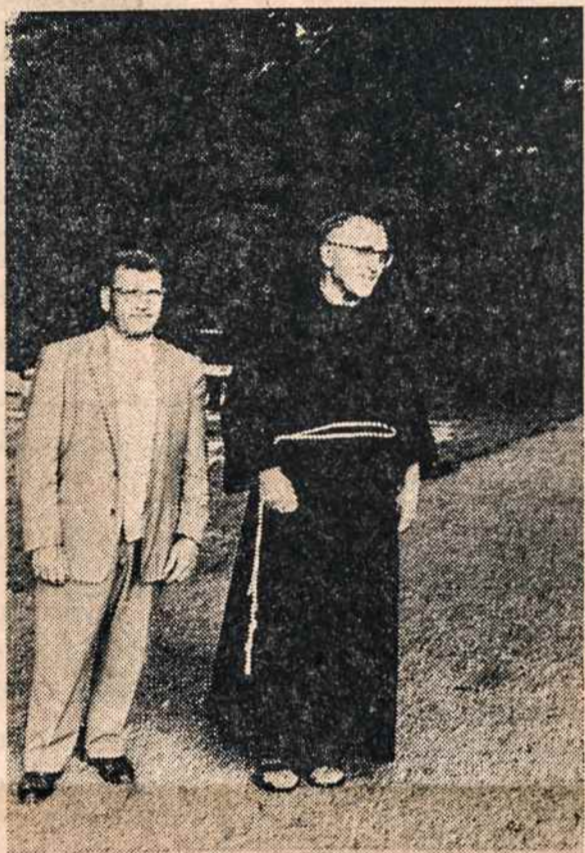
Be minėtų darbų, Lietuvos vyčių organizacija skiepia ir palaiko lietuvių tautos bei katalikų tikėjimo meilę šios šalies jaunimo tarpe. Dabartinių jaunesniųjų vyčių narių didžiuliu yra antros, trečios ir net ketvirtos kartos lietuviai. Nei jie nei jų tėvai nėra matę Lietuvos. Stengiasi iš paskaitų, raštų ir vaizdų geriau pažinti savo senelių šalį, jos kalbą, istoriją, papročius, kultūrą, ir noriai su pasiryžimu, stoja į talką ginti Lietuvos reikalą. Jei nebūtų įtraukti į Lietuvos vyčių veikimą, veikiausiai jie būtų dingę mūsų tautai.

Atžymėti tai sukakčiai šiemet Lietuvos vyčiai ruošia įvairias iškilmingas sueigas, paskaitas, vaidinimus. Siemet bus atspausdinta Lietuvos vyčių isto-

rija ir sušauktas iškilmingas jubiliejinis seimas Bostone. Taip pat rūpinamasi padidinti narių bei kuopų skaičių.

Dabartiniu laiku Lietuvos vyčių organizaciją sudaro jaunamečiai (mažiau kaip 16 metų), reguliarūs nariai (virš 16 metų); ir seniorai — sendraugiai. Didžiuliu narių priklausomumą reguliariam kuopom. Jaunamečių jau turime keliolika kuopų. Tik seniorams kuopos yra keturiuose miestuose — Chicagoje, Clevelande, Brooklyne ir Pittsburge. Iš tikro, seniorų kuopų galėtų beveik kiekvienoje lietuvių apylinkėje būti, ypač kur dabar veikia ar anksčiau veikė kuopos. Tokiose apylinkėse yra nemažas skaičius vyčių priklausiusių vyresnio amžiaus mūsų tautiečių, kuriems Lietuvos vyčiai bei jų užsibrėžti tikslai yra dar ir dabar artimi jų širdžiai. O kas savo jaunatvėje gal neturėjo progos daugiau padirbėti su vyčiais, dabar yra puiki proga.

Leiskite man, kaip Lietuvos vyčių centro valdybos nariui, įpareigotam rūpintis vyčių se-

JURGIS BARANAUSKAS ir Tėv. Norbertas Švambaris, O. F. M.

Paminklinė lietuvių koplyčia Marijos šventovėje Washingtone

Nuo pat savo atvykimo pradžios Amerikos lietuviai rodė didelę meilę Katalikų Bažnyčiai ir savo tautai. Gana sunkiomis sąlygomis jie kūrė savo draugijas, parapijas, statė bažnyčias, mokyklas ir vienuolynus, kad lietuvių kalba galėtų garbinti Dievą ir kad savo tautinės kultūros dalį įneštų į Amerikos gyvenimą. Amerikos Katalikų Bažnyčios gyvenime Amerikos lietuviai yra suvaidinę labai didelę rolę. Lietuvių religingumas ir katalikiška veikla yra gerai žinoma ir Amerikos vyskupams.

Tad nestebėtina, kad Amerikos katalikams pastačius Washingtone Nekaltai Pradėtosios Marijos, JAV Globėjos garbei didingą šventovę (buvo pradėta statyti dar 1920 m.), iš penkių tautų Amerikos vyskupai pakvietė lietuvius įrengti Marijos šventovėje lietuvių paminklinę koplyčią. Taigi tarp įvairių Amerikos tautinių grupių ir vienuolių ir lietuviams pasiūlyta Marijos šventovėje turėti savo tautinę Marijos koplyčią.

Pasiūlymas buvo priimtas su dideliu džiaugsmu. Lietuviams, atvykusiems iš Marijos žemės Lietuvos, tai yra puiki proga Marijos garbei įrengti koplyčią, kuri kartu bus paminklas tiems seniesiems lietuviams, kurie sunkiom sąlygom išlaikė savo religiją ir tautybę ir kruvinu praktiku kūrė savo religines šventoves, kultūrinius centrus.

Kasmet milijonai žmonių aplanko Marijos šventovę Wash-

ingtone, tad ten esanti Paminklinė Šiluvos Marijos koplyčia per šimtmečius bylos visiem apie lietuvius ir jų didingą praeitį Lietuvoje ir Amerikoje. Pritarus Kunigų Vienybei ir katalikams pasauliečiams, vyskupas V. Brizgys ėmėsi iniciatyvą ir sudarė paminklinės Šiluvos Marijos koplyčios statybos komitetą. Koplyčios įrengimas kainuos apie 325,000 dol. Šią sumą reikia sumokėti per tris metus. Pirmoji rata 110,000 turi būti įmokėta šiais metais gruodžio mėnesį.

Vysk. V. Brizgys šiuo metu lanko Amerikos lietuvių centrus ir koplyčios įrengimo reikalais tariasi su klebonais, kunigais ir pasauliečiais. Visur jis susilaukė didelio pritarimo. Talkininkaujant visiems Amerikos lietuviams, nenumatoma didelių sunkumų surinkti numatytoji suma.

Kovo 26 pranciškonų vienuolyne Brooklyne buvo sušauktas N.Y. ir N.J. Kunigų Vienybės provincijos susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažas kunigų skaičius, pranciškonų ir jėzuitų agstovai. Susirinkimui vadovavo kun. N. Pakalnis. Koplyčios statybos reikalu įlgesnį pranešimą padarė vysk. V. Brizgys. Pranešimas išklaustas su dideliu dėmesiu. Priimtas ir prel. Jono Balkūno pasiūlymas, kad klebonams vadovaujant New Yorko ir New Jersey lietuvių parapijose būtų pravestas vėjus ir koplyčios statybai surinkta \$50,000. Taip pat tikimasi, kad paskiri as-

nirų kuopų organizavimu, nuoširdžiai kviešti be ilgesnio atidėliojimo stoti į Lietuvos vyčių seniorų eiles. Čia bus progos patiems padirbėti ar bent paremti mūsų jaunuosius dirbti naudingą lietuvių tautai ir Bažnyčiai darbą. Kur dabar yra vyčių seniorų kuopos, prašome inform. reikalu kreiptis į tų kuopų pirmininkus arba

kitus valdybų narius. Tose gi apylinkėse, kur dar nėra seniorams kuopų, prašome kreiptis į artimiausių jiems žinomų kuopų valdybų narius arba į mane. Su dideliu malonumu bus veikia suteiktos pageidaujamos informacijos. Taigi su nekankrumu lauksime skubiai tuo reikalu atsiliepiant.

Antanas J. Mažeika
Lietuvos vyčių vicepirm.
149-31 120th Str.
So. Ozone Park 20, N.Y.

KENNEBUNKPORTAS ATGYJA

Kennebunkport, Me. — Siemet pas mus buvo šalta ir gilu sniego. Vos žmonės prasikadavo ir vėl užversdavo. Dabar jau, saulei begrižtant, balti žiemos patiesalai virsta vandeniui ir skuba į marios. Kennebunkportas atgyja pavasariui ir dar žavesnei vasarai. Rodosi jau ir pirmieji svečiai.

Aną dieną Kennebunkportą aplankė Jurgis Baranauskas iš Sunderland, Mass. Senos kartos lietuvis ateivis čia rado seną savo kaimyną, kurio jau nematė ilgus metus — T. Norbertą Svambarį, O.F.M. Abudu prisil-

minė jaunas dienas ir apžiūrėjo, kaip dabar jaunieji moko- si ir krykštuoja Kennebunkpor- to sodyboje. Pasipila iš šv. Antano gimnazijos rūmų. O tie rūmai vis auga: pristatomos naujos patalpos klasėm, kyla sporto salė. Svečias Jurgis Baranauskas, pasižiūrėjęs ir pasidžiaugęs, tarė:

— Gražus darbas, mielas jaunimas. Žinau, kad, Tėve Norbertai, leiskite ir man prisidėti prie to kilnaus darbo. Aukojau 500 dolerių šiam lietuviškam židiniui.

— Labai ačiū. Tai mums didelė parama.

— O, reikia remti lietuvišką jaunimą, kad mokytųsi, kol laikas. Žinau, kaip man, jau suaugusiam, buvo nelengva pamokti rašto. Ir kaip būtų be jo? Laikraščio, knygos nepaskaitytum.

Išsikalbėjus apie lietuvišką spaudą, Jurgis Baranauskas dar visa šimtaine parėmė lietuvių pranciškonų leidžiamus laikraščius.

— Reikia, kad jie laikytųsi, — pasakė. — Žinau, kad nėra jums lengva juos leisti.

Svečiui nuoširdžiai padėkota ir palinkėta, kad jis sveikas ir stiprus dar ilgai laikytųsi. Jo supratimas lietuviško darbo ir dosnumas buvo tikras pavasariškas pragiedrulis Kennebunkporte. P.

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvių Fondo vėjus rinkliava vyksta sėkmingai. Nuo kovo 17 suma iš 5100 dol. pakilo iki 7585. Jau yra 48 lietuvių šeimos, kurios paaukojo po 100 dol., 3 šeimos po 200, ir 2 po 500. Malonu, kad apsisprendę aukoti, atneša pinigų ar pasižadėjimą su savotišku pasitenkinimu, kad atlieka malonią pareigą tėvynei.

Tragiškas įvykis. Kovo 17 Vladas Obalis šeimos vardu pasižadėjo įmokėti 100 dol. Seima gyveno kukliai. Vladas paskutiniu laiku buvo silpnos sveikatos. Kovo 18 ištiktas širdies smūgio, darbovietėje mi-

DRAUGO premijų įteikimo vakare Chicagoje kovo 24. Nuotr. A. Gulbinsko.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS

Hartford, Conn. — Amerikos lietuviai suaukojo Lietuvos reikalams ne vieną milijoną dolerių. Tie doleriai didžiai padėjo prisikelti Lietuvai iš pirmojo pasaulinio karo griūvėsių ir atsistoti laisvųjų pažangiųjų tautų tarpe. Bet niekada Lietuva ir lietuviybė nebuvo tokiame pavojuje, kaip yra dabar, nes nei vienas okupantas taip sistematingai ir su tokiu brutualumu negriovė mūsų kalbos, tikybos, kultūros ir nenai- kinto tautos fiziniai, kaip tai daro raudonasis barbaras. Tiesa, rusai spausdina okupuotoje Lietuvoje daug knygų ir žurnalų lietuvių kalba, bet tos knygos ir žurnalai yra permirkę bolševizmo nuodais ir tetarnauja greitesniam lietuvių subolševikinimui ir nutautinimui. Gi iš laisvojo pasaulio negali ne tik spausdintas žodis Lietuvon patekti, bet nei pinigais negaliama lietuviųbei padėti.

Tačiau vergijos pančiai anksčiau ar vėliau nukris. Lietuva vistiek bus laisva. Lietuvai tada truks visko, bet labiausiai lietuviškos patriotiškos spaudos. Tam spausdintam žodžiui leisti reiks pinigų. Bet iš kur juos ateityje paimsime, jei senieji lietuviai taip gausiai apleidžia šį pasaulį, o jaunieji nutausta. Gali mažai belikti susipratusių lietuvių, kurie sukeltų reikiama kapitalą lietuviųbei palaikyti. Todėl tenka nulenkti galvas tiems patriotams lietuviams, Lietuvos Fondą sumaniusiems, ir Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondo vėjus paskelbusiai. Lietuvių Bendruomenė Hart-

forde, atsiliepdama į Centro Valdybos paraginimą, nutarė Lietuvos Fondo vėjus praves- ti. Tam tikslui sudarytas LF vėjus komitetas: pirm. inž. V. Balčiūnas, sekr. Z. Strazdas, inž. J. Guntulis, nariai J. ir A. Dragunevičiai, pulk. T. Sereika ir ekon. B. Kriščiūnas. Po dviejų su puse mėnesių Hartfordas gali pasidžiaugti vėjus darbo vaisiais. Jau 94 asmenys pasižadėjo įmokėti L. F. \$6,177.00. \$3,500.00 jau pasiūsta LF betarpiškai, o 800 dolerių, aukojusių mažiau kaip po 100, pasiūsta per Lietuvių Bendruomenę. Viso iki šiol aukojo 94 asmenys. Po 100 dolerių aukojo 49 asm. ir 3 organizacijos. Hartfordas iš savo nedidelės kolonijos pasiryžęs surinkti \$10,000. Tos sumos didesnė pusė, kaip matome, jau yra surinkta. Reikia pabrėžti, kad iš paprašytų aukoti LF asmenų atsiskakė aukoti tik vienas procentas. Penkiolika procentų paprasė laiko apsispręsti dėl aukos dydžio.

Hartfordo lietuvių kolonija neturi daug profesionalų ar turtingų biznierių, bet turi lietuvišką širdį ir tėvynės meilę ir tai laiduoja vėjus pasisiekimą. Reikia tikėtis, kad prisidėjus gausesnė kolonijom, kurios turi daugiau lietuvių už Hartfordą ne tik su lietuviškais širdimis, bet ir su storesnėmis kišenėmis, tas milijonas dolerių Lietuvos Fondui tikrai bus, jei nuoširdžiai dirbsime.

Seima, kaip žinome, išleidžia savo dalį uždario valgiui. Suvalgei — ir nebėra. Bet valgyti reikia. Reikia panašiai ir Lietuvą vaduoti, nes norime laisvos tėvynės. Suaukoti LF pinigai nebeišnyks, lyg pravalgyti, bet tarnaus lietuviųbei palaikyti ir Lietuvai iš vergijos vaduoti. B.K.

IŠ VISUR

— Kun. Juozas Tadarauškas, Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonas Hamiltone, Kanadoje, Hamiltono vyskupo pakeltas į prelatus. Tuo poaukščiu yra įvertintas jo trisias organizatant bažnyčią bei kleboniją. Naujasis prelatas yra gimęs 1913 spalio 23. Kunigu įšventintas Telšiuose 1937 birželio 6.

— Naujosios Anglijos lietuvių diena — piknikas 1963 m. bus sekmadienį, rugpjūčio 4, Kennebunkport, Me. Berniukų stovykla šiemet prasidės birželio 28 ir tęsis 5 savaites. Tą pačią dieną prasidės ir atostogų sezonas Kennebunkporto vasarvietėje.

— Sibiro maldaknygė ispaniškai. Kun. L. Jankus (105 Grand Str. Brooklyn 11, N.Y.) prašo pranešti, kad gavo iš Argentinos kelis šimtus egz. Sibiro lietuvių maldaknygių, kuria ten išleido tėvai marijonai. Šią maldaknygę galima panaudoti kaip Velykų dovaną ispanų kilmės draugams. Prašant maldaknygės idėti nors mažą auką Tėvams Marijonams Argentinoje.

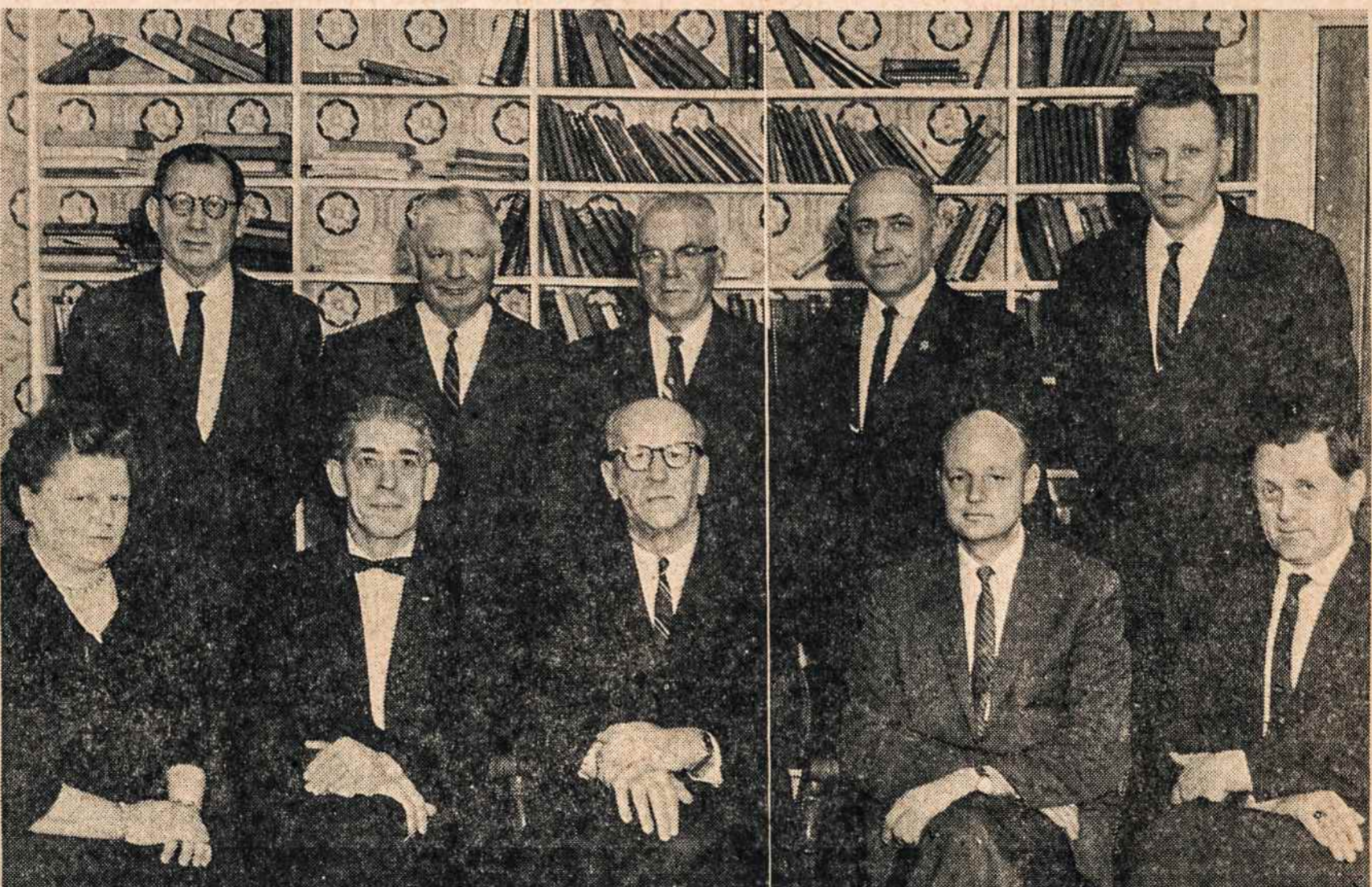
— Kun. Stanislovas Škutans, MIC, Marijonų vienuolijos generolas, vienam mėnesiu yra iš Romos atvykęs į JAV.

— Tautinių šokių šventės reikalu vykdomojo komiteto pirm. Br. Nainys gavo iš Chicago miesto specialioms reikalams direktoriaus, plk. J. Reilly, tokio turinio laiška: "Būkite užtikrintas mūsų entuziastinga parama Antrajai Liet. Taut. Šokių šventei. Praneškite, kaip galėtume padėti". Šventės informacinės komisijos bendradarbiai Vl. Būtenas ir Alg. Antanaitis aplankys kiek galima daugiau šventėje dalyvausiančių grupių ir parašys pranešimų iš jų veiklos. Lankymas bus pradėtas balandžio arba gegužės mėn. Šventė įvyksta liepos 7.

— Jozefina Stanaitytė, muzikos mokytoja iš Chicago, norėdama susipažinti su kitų tautų dainomis ir muzika, kovo 16 išskrido aplink pasaulį. Aplankys Japoniją, Indiją, Egiptą ir Europos kraštus.

— Simonas Kaibutas mirė Argentinoje vasario 1. Velionis buvo gimęs 1901 gegužės 24 Užpelkių km., Luokės vals., Žemaitijoje. Mokėsi Telšių gimnazijoje ir Kaune, dalyvavo Klaidos krašto atvadavime, dirbo miškų urėdijoje ir Raseinių komendantūroje. Lietuvoje buvo veiklus ateitininkas ir šaulys. Argentinoje buvo gyvai įsitraukęs į visuomeninį darbą, rašė straipsnius "Laikui", talkino "Lietuvos Aidų" radijo vokalėdei. Nuliūdime paliko žmoną Eleną ir sūnų Algirdą.

— Jonas Vaznelis ir Danutė Stankaitytė pakviesti dainuoti Kolumbijos valstybinėje operoje. Jonas Vaznelis dainuos Aidos, Rigoletto ir Trubadūro operose, Danutė Stankaitytė — Aidoje ir Trubadūre.

HARTFORD, CONN. Lietuvių Fondo vėjus komitetas. Iš k. į d. O. Kamiškievičė, inž. J. Guntulis, inž. V. Balčiūnas, Algis Dragunevičius, Z. Strazdas; stovi: K. Mikalauskas, B. Kriščiūnas, pulk. T. Sereika, A. Mockus, J. Pakalnis. Trūksta E. Miniukienės ir J. Dragunevičiaus. Nuotr. A. Jaro.

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškonai
640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovaną visokoms progoms. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

KANDZIOJIMAS

Globalinis...

Naujienu, redaguojamas Al-
to vicepirmininko dr. P. Grigai-
čio, vasario 13 neigiamai pasi-
sakė dėl Alto pirmininko ir
drauge Pabaltiečių Komiteto
pirmininko L. Simučio rašto
pabaltiečių translacių iš Lais-
vos Europos radijo reikalu. Tą
rašą Naujienu pavadino "glo-
baliniu blynu"... Kai Darbi-
ninkas kovo 22 pastebėjo, kad
tas raštas "matyt, rašytas ne
dr. P. Grigaičio, nes tada jis
būtų vadinamas istorinės reikš-
mės dokumentu", tai Naujienu
redaktorius supyko ir Dar-
bininkui prikišo, kad jis "vis
kandžioja" (kovo 25). Esą, tai
"jokiais faktais nepagrįstas...
liežuvinimas". Jei reikia fak-
tų apie blynus ir istorinės
reikšmės dokumentus, tai vi-
si gerai atmena, kaip pernai
P. Grigaitis rašė memorandumą
skirtą Baltajam Butui. Tai
buvo istorinės reikšmės doku-
mentas. Negi Naujienu sakys,
kad tai buvo blynas. Gerai,
kad šalia kandžiojimo priminė
ir apie liežuvavimą, o būtų žmo-
nės jau ir užmiršę, kaip kažke-
no liežuvis nutyso iki pat Wa-
shingtono ir suliežuvavo prieš
dr. P. Vileišį. Bet nereikia nu-
siminti. Blynus galima lamo-
ti ir be dantų, nekandžiojant
globaliniais kaisniais.

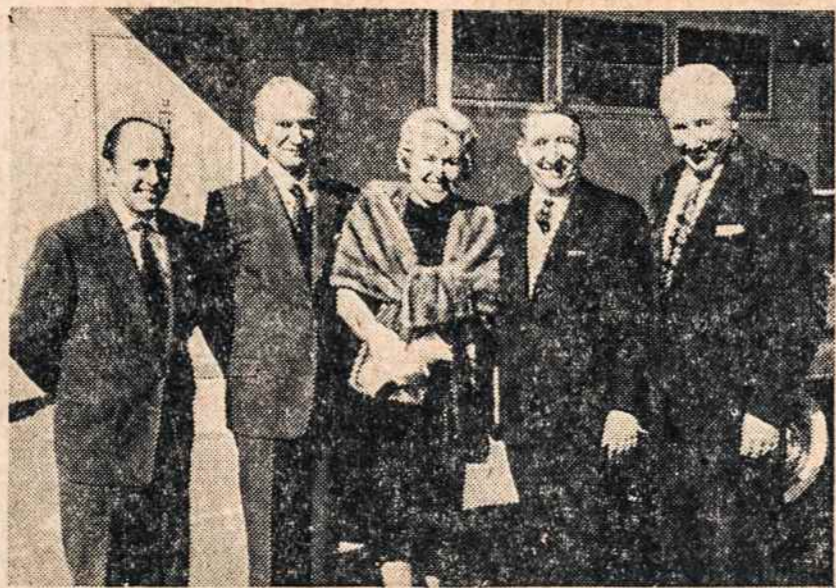
Marksistinis...

Chicagos Vilnis, komunistinė,
remdamasi Markso Lenino ge-
nialiu mokslu, taip pat pa-
mėgusi kandžiojimo terminą.
Antai, pagyrusi V. Tysliavienę
už jos filmą, dėl paaiškinimų
nudejavo ir išpėjo (Nr. 56):
"Klausytis Tysliavienės įkalbė-
jimo filme tai neverta. Tiesa,
ji ne tiek daug kandžioja, kaip
anais metais kandžiojo S. Nar-
keliūnaitė, rodydama savo at-
sivežtą filmą". Mat, jeigu pa-
vadini Lietuvą "okupuota" —
tai jau kandžiojimas, o jeigu
"tarybine" — tai cac!

Etiketinis...

Vienybėje (kovo 22) Vyt.
Sirvydas, rašydamas apie "blai-
vesnį ir energingesnį sekimą
brolių veiklos Lietuvoje", pa-
sergi, kad nereikia skubintis
sergi "išdaviko" etiketės
tiem, kurie palaiko krašto kul-
tūrinius ryšius. O kaip su ki-
tokiom etikete, kurias Vieny-
bė segioja tiem, kurie perser-
gi, kad tas "blavesnis seki-
kimas" nepasidarytų nebeblai-
vus? Kaip Vienybė tokius per-
sergėtojus vadina: "kvaili ir
pikti juokdariai", "paranoji-
kai", "bepročiai", "raganų me-
džiotojai" (Amerikos lietuvių
komunistų mėgiamas terminas),
"sužvėrėję redaktorai"... Gra-
žios etiketės, ar ne? Manome,
kad jos labai tinka "papošti
laikraščiu, kuris jau 77 metus
laiko pagrindinę kryptį — bū-
tį plačių pažūru".

Zv. BePastogū

SV. KAZIMIERO parapijos kieme. Iš k. į d. solistas A. Pavasaris, tešn.
J. Dargis, E. Dargytė, muzikas B. Budriūnas, V. Kaziauskas. Nuotr. L.
Briedžio.

BALFO PIETŪS CLEVELANDE

Balfo pietūs kovo 17 šv. Jur-
gio parapijos salėje praėjo su
dideliu pasisekimu. Dalyvavo
per 400 Balfio rėmėjų. Maždaug
tokiam kiekiui ir buvo paga-
mintas maistas. Jo visiems iki
sošies užteko. Daugelis sakė,
kad seniai tokius skanius lietu-
viškus pietūs buvo valgę. Pietų
pasirinkimas tikrai buvo gau-
sus. Daug kas sakė, kad pie-
tūs buvę per pigūs. Jei šių
pietų kaina būtų buvusi lygi res-
toranų kainoms, tai Balfas bū-
tų gavęs tikrai daug pelno. Ren-
gėjų tikslas buvo ne vien tik
pelnas, bet ir noras sužinoti,
kiek daug lietuvių dar myli
Balfą.

Šiuos pietūs surengė Balfio
55 skyriaus valdyba, kurią su-
daro pirm. P. Mikšys, vicepirm.
K. Gaižutis, ižd. J. Balbataš,
sekr. P. Makarskas ir narys F.
Navickas. Jiems gražiai talki-
ninkavo Balfio direktorius dr.
Vl. Ramanauskas.

Pradėjus pietauti atvyko se-
nos kartos lietuvių pensinin-
kas Tomas Butkus ir įteikė prie-
kamos sėdinčiam dr. Ramanaus-
kui laiškutį, kuriame štai kas
buvo parašyta:

Did. Gerb. dr. Ramanauskas,
Dėkoju, už pakvietimą ant Bal-
fo pietų, bet negaliu pribūti.
Mano moterė serga. Aš prisid-
edu prie jūsų darbo su pen-
kine".

Balfo metinio vajuas metu
tas pats Butkus jau buvo paau-
kojęs 10 dol. Ir V. Senbergas
šių pietų proga Balfui paauko-
jo 5 dol. Jis irgi savo me-
tine auką vajuas metu jau buvo
atidavęs.

Nemažiau pagarbos Balfas
reiškia ir toms visoms lietu-
vėms kurios per kelias dienas
ir naktis prigaminoma maisto net
400 žmonių. Štai jos: vadovė
I. Navickienė, E. Gaižutienė, E.
Jocienė, A. Senbergienė, M.
Maslauskienė, K. Lazdynienė,
B. Pračkienė, O. Čiuprinskienė,
Z. Liaukonienė, K. Dudėnienė,
J. Stuočienė, E. Bridžiūnienė,
Lencevičienė, O. Juškienė, A.
Matarskienė, St. Stasienė ir St.
Urbonavičienė. Ne tik maistą
gamino, bet jos visos ir sve-
čiams prie stalų patarnavo.
Joms gražiai talkininkavo skau-
tės: M.R. Jokubaitytės, D. V.

Gaižutytės, D. Liaukonytė ir
J. Urbonavičiūtė.

Šiu pietų rengėjai buvo ma-
ne ši kartą apsieiti be tų visų
lietuviškų tortų, bet E. Gaižu-
tienė pareiškė, kad Balfas ne-
gali būti nuskriaustas, nes vi-
sų kitų organizacijų parengimai
niekad neapsieina be paaukoto
skanumynų. Jai prašant prie-
kė — suaukojo daugybę tortų,
pvrgau, bulkučių; Gaižutienė,
Kalvaitienė, Mainelienė, Mikū-
nienė, Mikšienė, Pračkienė, Ra-
čylienė, Senbergienė, Staviči-
enė, Stuočienė ir Rukšėnienė.

Barui gražiai vadovavo J.
Balbataš ir A. Spirikaitis. Salė-
je tvarką palaikė A. Koklys.

Buvo gražu ir miela matyti,
kada jauna skautė Milda Joku-
baitytė, priešėjus pirm. Mik-
šio, jam duodama dolerį pa-
reiškė, kad ji, svečiams maisto
lėkštės benešdama pavargusi ir
išalkusi, todėl norinti už tą
dolerį papietauti. Pirmininkui
pareiškus, kad visi šių pietų
rengėjai ir jų talkininkai vel-
tui pietauja, ji, purtindama gal-
va, vis kartojo, kad vis tiek no-
rinti Balfą paremti, nes pelnas
einąs vargstančių lietuvių šal-
pai.

Baigiantis pietavimo laikui,
dar atvyko po reteticijų visas
Čiurlionio ansamblis su vadovu
muz. Alf. Mikulskiu ir Mikuls-
kiene.

Gausiai dalyvavo ir Lietuvių
Bendruomenės tarybos ir valdy-
bu nariai su pirmininku St.
Barzduku.

Yra mūsų tarpe ir tokių, ku-
rie ir Balfio nemėgsta. Jie nie-
kad neatvyksta į Balfio paren-
gimus ir metinius susirinkimus,
nors save ir laiko dideliais pa-
triotais.

Balfio pietų rengėjai nuošir-
džiai dėkoja visiems už atsilan-
kumą, visiems darbininkams,
visiems aukotojams, šv. Jurgio
parapijos klebonui kun. B. Iva-
nauskui už leidimą beveik vel-
tui naudotis sale, Darbininkui,
Draugui ir Dirvai už skelbimus.

Jūsų visų dėka, Balfas iš šių
pietų gavo gryno pelno 326 dol.
ir 81 centą.

Balfo 55 sk. valdyba.

STRONŽILOIDAI

D. E. DRAUGELIS

Tai savotiška kirmėlių para-
zitų rūšis. Čia Brazilijoje tos
kirmėlės ypač paplitę. Aptinka-
mos ne tik žarnose, gleivinėse,
raumenyse, bet ir ploniausiuose
kraujo induose arba plau-
čiuose. Užsikrečiama vartojant
maistą (ypač žalias daržoves),
arba vandenį. Pienininkai pra-
tę atskiesti pienu vandeniu ir
taip tą ligą platina.

Kirmėlės deda kiaušinėlius,
kurie lengvai patenka bet kur:
į daržoves, į maistą. Be to, mu-
sės, bambatieriai, graužikai, net
varlės (arba rupūžės) lengvai
platina tuos parazitus. Vėl gi
katės bei šunės.

Kirmėlių liarvos prasiskver-
bia net per odą arba virškinamo-
jo aparato gleivinę. Rade
sau patogias sąlygas, po 24-30
valandų išsivysto į kirmėles.
Po 12-25 dienų kirmėlių patel-
lės jau gali platinti kiaušinė-
lius.

Štai, Sao Paulo mieste net
71 proc. vaikų užsikrėtę kai ku-
riomis tų kirmėlių rūšimis. Jos
sukelia žarnų žaizdas, sutrinka
virškinimas, atsiranda maža-
kraujystė, sumaėja raudonųjų
kraujo rutulėlių skaičius ir y-
pač hemoglobino. Kartais iki
40 proc. ir dar mažiau.

Kad lengviau išvaizduotume
tą kirmėlių rūšį, prisiminkime
jau ir tėvynėje matytas ligas,

kaip kirmėlės spalinukus arba
kirmėles paprastas, net slieko
didumo. Skirtumas tas, kad
šios nebuvo taip pavojingos
Bet trichinos kirmėliukės jau
labai pavojingos. Manoma, kad
JAV apie 74 proc. gyventojų
jomis užsikrėtę. Reiškini: ū-
mus viduriavimas, žarnų kata-
ras, kartais su kraujais, karštis,
reumatiški raumenų skausmai.
Net kvėpuojant skauda. Mat,
tos trichinų kirmėliukės mėgsta
raumenų skaidulais. Ligonis
nyksta, silpsta ir baigiasi mir-
timi.

Pas mus Brazilijoje yra ne-
maža kirmėlių kaspinoūčių. Ap-
sikrečiama valgant kiaušieną,
jautieną arba kiaušiniukais pag-
al paminėta 3 rūšių maistą.
Palyginant kaspinoūčiai išvaro-
mi lengvai pro burną, įkišus
zondą į dvylikapirštę žarną ir
supylus atitinkamus vaistus
(Amerikoniškos formulės: juo-
do paparčio ekstr., sulfato so-
da ir julepo).

Dar blogesnė kirmėlių rūšis,
tai echinokokas. Išauga ligi
žmogaus galvos didumo. Jeigu
įsimeta į jeknas (kepenis), tai
jas sunaikina. Australijoje bent
1 procentas gyventojų užsikrė-
ję. Apie 40-50 procentų šunų
turi tuos parazitus. Nepartina
bučiuoti, net glamonėti, kad ir
gražių "meilių" šuniukų. Gydyti
galima tik operacija.

HARTFORD, CONN.

Vietos lietuvių paminėjo 45
metų sukaktį nuo Amerikos lie-
tuvių istorinio seimo, kuris bu-
vo 1918 kovo 13-14 New York.
Tada Amerikos lietuvių
daug prisidėjo prie Lietuvos at-
statymo. Sukakties proga per
radiją kalbėjo Walter M. Cha-
se, kuris nupasakojo seimo dra-
matiškus įvykius.

Lietuvių Bendruomenės na-
rių metiniame susirinkime ko-
vo 9 senoji valdyba padarė
pranešimus: Algimantas Dragū-
nevičius apie kultūrinę ir or-
ganizacinę veiklą, K. Mikalauskas
apie izdo padėtį. Išrinkta nau-

ja valdyba, kuri kovo 20 posė-
dyje pasiskirstė pareigomis:
pirm. Alg. Dragūnevičius, vi-
cepirm. W.M. Chase, sekr. J.
Guntulis, ižd. K. Mikalauskas,
jo padėjėjas Ant. Mockus,
valdybos narė E. Miniukienė.

Lietuviai legionieriai Sabonio
posto rengiasi išvykai į Washin-
toną.

Lituanistinės mokyklos tėvų
komitetas balandžio 12 parap-
ijos mokyklos salėje rengia kau-
kių balių.

LB valdyba numato surengti
1863 metų sukilimo minėji-
mą su paskaita ir menine pro-
grama.

Lietuvių Fondo rinkliavai va-
dovauja V. Balčiūnas, J. Guntu-
lis, jiems talkina A. Mockus ir
kiti. A. Dragūnevičius, radijo
programos vedėjas, pranešė,
kad iki šiol surinkta (su pasiža-
dėjimais) 4 tūkstančiai dolerių.

E. Miniukienė-Dvarionaitė,
muzikos Dvariono duktė, muzi-
kos mokslus baigusi Hartfordo
muzikos mokykloje, Hartforde
atidarė muzikos instrumentų
krautuvę. Jos vyras inž. Miniu-
kas yra anksčiau miręs. Ji var-
gonininkauja šv. Trejybės lie-
tuvių bažnyčioje, dabar įsijun-
gė į muzikos pramonę. Augi-
na sūnų. Ji kalba rusiškai,
lenkiškai, vokiškai, latviškai,
angliškai ir žinoma, lietuviškai.
Jos klientūra sudaro įvairių
tautų žmonės. V.M.K.

ROCHESTER, N. Y.

Veronika Zlotkienė buvo su-
sirusi, buvo operuota ir North-
side ligoninėje praleido šešioli-
ka dienių. Dabar jau grįžo į na-
mus, gerokai sustiprėjusi. Ji
nuoširdžiai dėkoja savo šeimai,
giminėms ir bičiuliams, kurie
ji aplankė ligoninėje. Dėkoja
už gėles, atvirutes, dovanas.
Tokio artimųjų draugiškumo ji
niekada neužmirš. (V.)

Lietuvių Fondui atsiuntę
po šimtą dolerių įnašų, liko pil-
nateisiais fondo nariais: Anta-
nas Kareiva (Chicago, Ill), An-
tanas Macelis (New York), Ste-
pas Lukauskas, (Glencove, N.
Y.) ir Feliksas Lapinskas (Win-
sor, Conn.).

LOS ANGELES šv. Kazimiero parapijos piknike birželio 16 bus galima laimėti šį automobilį. Nuotr. L. Kan-
čausko.

KVIETIMAS

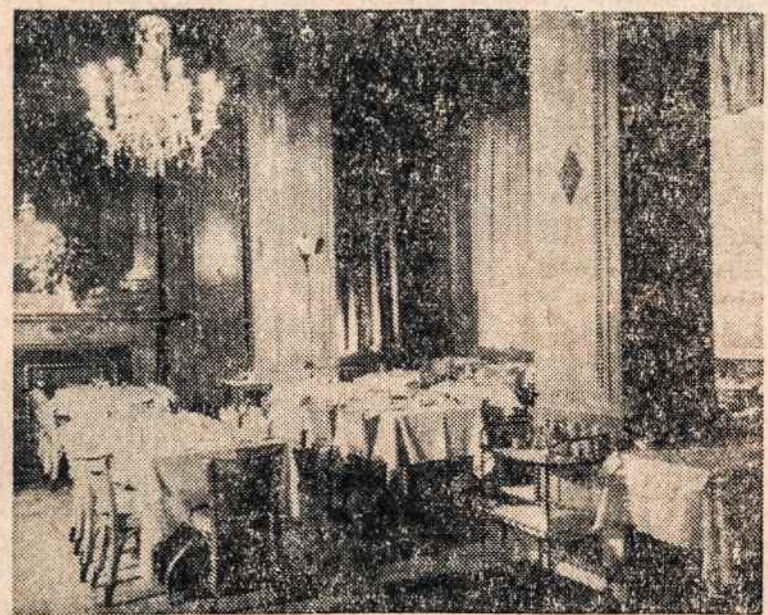
Lietuviai demokratai, 13-jo distrikto,
maloniai kviečiami aplankyti naują
demokratų būstinę — 86-03 Jamaica
Ave., Woodhaven, N. Y.

pres. ANTHONY SADOWSKI
tel. VI 9-0208

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y. • MU 3-2928
GERI PIETUS IR VAKARIENE — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALE NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti
atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereiki-
kalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumertą,
dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-
siųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Prašau pratešti prenumeratą 1963 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Prašau siuntinėti Darbininką 12 mėnesių už \$5.00
(pažįstamui, neturtingiems, ligoniam)

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Siunčiu:
už prenumeratą \$....., aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

96-16 JAMAICA AVE Woodhaven 21, N. Y. Tel Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC

Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EV 7-2039

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių ymu, degtinių, kon-
jakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas, sidabras, deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.

Tel. APplegate 7-7083

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS

Savininkas
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Be to, duodami
palaidotuviniai pietūs. Pir-
mos rūšies lietuviškas mai-
stas prieinamomis kainomis.

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE

84-17 JAMAICA AVE.

WOODHAVEN 21, N. Y.

Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų
ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti
čia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMUI

LOS ANGELES, CALIF.

Po 30 dol. auko: Rimas ir Zina Kalvaitis, Liet. Fronto Bičiulių Sambūrys, 25 dol. Antanas ir Bronė Skiriai, Po 20 Dr. Jonas Jusionis, Vincas ir Valerija Kazlauskai, Kan. A. Steponaitis

Po 10 dol. Audroniai, Vytautas ir Sofija Bacevičiai, P. Baltakis, Kazimieras Bandzevičius, Dabšiai — Grikinaite, Rimtautas ir Birutė Dabšiai, Jonas Garba, M. ir E. Gedgaudai, Algirdas Glazė, V. ir J. Gilyys, J. ir G. Gudauskai, N. Jasnis, Julius Jodelė, Dr. Jonas Jurgilas, O.V. Karaliai, F. Kudirka, P. ir A. Litvinai, K.V. Pažemėnas, A. Paulauskas, A.V. Pažūrai, A. ir D. Polikaitis, J.A. Raulinaitis, Bronius Selukas, Kan. K. Steponis, V. Tamulaitis, Domas Valokaitis, V. Vidurgiris, Pranas Gasparonis 6.

Po 5 dol. — Ambraziūnai, J. Andrius, Leonas Babrickas, R. ir M. Banioniai, Ignas Bandzulis, S.M. Barauskas, R.R. Bureika, Martha Christ, Jadvyga Dabulevičienė, A. Džiūnas, Antanas Diržys, V. Dovydas, P. Fabyonaitis, J. ir B. Gajauskai, E. Gedgaudas, Vyt. Glazė, A. Gričius, T. Grikinas, Ona ir Pranas Gustai, Vladas Jastulionis, A. Jasiūnas, Balys Jonynas, Kazys Karuža, Feliksas Karaliūnas, Algis Kijauskas, J. Landsbergienė, L. ir M. Lėmanai, Ig. Mėdikas, Teofilė Micevičienė, V. Mikuckis, Mišūnas, Andrius Mironas, Leonas Oksas, Ona ir Stasys Paltus, J. ir J. Petronis, J.H. Petkus, G.A. Petruskas, Prīsmantai, V. Prizgintas, Radvėniai, Paulina ir Pranas V. Raulinaitis, Elena Sabalis, Valentina Saladzius, O. Spirauskienė, Staldaininkai, M.O. Stanaitis, B. Stančikas, M. Sumantas, A. ir B. Šimkus, Telyčėnas, V. Tuskenis, A. Valiulis, Pranas Visvydas, Dalius ir Iona Erzdžioniai (4), J.V. Čerņius (4), E. Tumas (4).

Po 3 dol. L. Balvočius, K. Barmus, K. Deltuva, J. Jurkūnas, A. Lūdišienė, A. Marčiūka, Antanas Norbutas, Kostas Paulius, Juozas Ramanauskas, Dr. A. Zarskus.

Po 2 dol. Rimas Babušis, J. Janušauskas, C. Jurevičius, M. Margis, S. Mizara, Gytis Kvedaras, Petras Marčiūška, D. ir A. Narbutai, H.G. Snook, Leokadija Vilimienė.

Po 1 dol. Dr. M. Devenis, J. Dzenkaitis, S. Duda, M. Jagučanskienė, J.K. Stanley Karol, D. Lickūnienė, Anthony S. Lynn, Birutė Markevičiūtė, P. Mordus, J. Narkevičius, J. Pazera, A. Puikūnas, A. Račkūnas, J. Rakutis, O. Razutienė, Alicė Savickas, E. Stirbyš, H. Svetikienė, V. Tamošaitis, S. Zavaickis, J. Zableckienė.

Be to, įvairiomis smulkios sumos, be pažymėtų pavardžių, arba neišskaitomai pažymėta ir už programos surinkta 56.32 dol. Viso minėji mo. programa surinkta 826.32 dol.

Antanas Skirius Iždininkas
J.A. Petruskas
Finansų sekretorius
1963 m. kovo mėn. 14 d.

CLEVELAND, OHIO
Vasario 16 minėjimo programa 1963 m. vasario 17 Lietuvos laisvinimo reikalams aukojo:

Po 50 dol. — Dr. J. ir B. Balčiūnai, dr. D. Kesidūnaitė, dr. J. Stančaitis, dr. J. ir B. Skirinskai, 32.50 P. Tamulionis, 30 S. Radzevičiūtė, A. Pautienius.

Po 25 dol. — A. Dovydatis, dr. E. ir M. Lenkauskai, dr. M. Vaitėnas, A. Zakys, 20 — dr. A. Aželis, kun. Grigonis, dr. V. Maurutis, dr. J. Sandarga, V. Stankauskas, J. Staniškis, J. Stravinskis, Bičiū sk. skautė, 15 — V. Kasakaitis, P. ir J. Sravinskai, dr. Z. Sabataitis, O. ir P. Žilinskai, 12 — J. Inčiūra, A. Tamulionis.

10 dol. — A.E.R. Aidžiai, A. Alkaitis, J. ir A. Augustinavičiai, J. Balčiūnas jr., P. ir P. Balčiūnai, A. Baniys, V. Bilionas, B. Brizgys, P. ir N. Bieliniai, A. Bielskus, A. Bridzius, K. Česlauskienė, P. Cigas, J. ir J. Daugelis, A. Garka, A. Gargasas, B. Gražulis, J. Gudėnas, A. Kasulaitis, V. Kasulaitis, E. Kersnauskas, P. ir J. Klitoriai, J. Krištolaitis, P. Kudukis, J. ir J. Kunevičiai, H. ir S. Izedžiai, S. ir J. Janušauskai, J. Mačiulis, E. Malčenai, dr. S. Matas, dr. A. Miliauskas, D. ir P. Mikoliūnai, V. ir J. Minkūnai, S. ir J. Nasvyčiai, J. ir J. Račylai, Pr. Rasgaitis, A.S., C. Satkauskas, P. Skardis, P. Sejonas, J. Snieckus, A. Šemeta, J. ir M. Švarcis, D. Trimakas, R. Valadka, V. Valys, Clevelando Vyčiai Senjorai, 8 — A. Masilionis, 6 — A. Balys, V. Mazalauškas, F. Saukevičius, J. Zemaits.

Po 5 — S. Astrauskas, K. ir A. Atkočiaičiai, Augilių šeima, V. ir M. Apaniai, J. Apanavičius, B. Bacevičienė, R. Balaišis, J. Balba, V. Bartuška, S. ir A. Barzdukai, A. Buknis, V. Cepukaotis, kun. P. Dzegeoraitis, K. Gaizutis, V. Gledraitis.

Paieskojimai
Bražėnauškiečiai, Barbora kilusi iš Gargdžių parapijos, Kretingos apskr., prieš 50 metų gyvenusi So. Boston, Mass. Ieško Tažienė, Marta, Lietuvoje gyvenusi Gargduose, dabar 433 Muelheim, Ruhr, Joergelstr. 11, W. Germany.

Retkevičius, Bronius, Lietuvoje gyvenęs Prienuose, 1943 m. išvykęs į Vokietiją. Ieško Siugždinis, Antanas, Lietuvoje gyvenęs Apušo kaime, Prienuose valsčiuje, dabar 433 Muelheim-Ruhr, Kaiser-Wilh-Platz, Bl. 7-31 W. Germany.

Kubaitis, Edmundas, prieš ketelį metų gyvenęs Rahney, N. J., Ieško Julius Kuehn (Kynas), dabar gyvenęs 433 Muelheim-Ruhr, Kaiser-Wilh-Platz, Bl. 7, W. Germany.

Pastaba: Parengimų laiką ir vietą praneškite adresu: Adolfas Dimas, 63-33 75th Str., Middle Village 79, N.Y.

21 metų Lietuvos Atsiminimų RADIO VALANDA

SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V. P. P.

WEVD 1330 KIL. 97.5 MEG. F.M.

Stokas JOKUBAS J. Dirsaktorius

264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J. WAVERLY 6-3525

Z. Gobis, J. Kaklauskas, J. Kamalitis, J. Kapčius, Kašperavičiai, O. ir V. Kavoliūnai, R. Kašuba, A. Karklius, B. ir A. Karkliai, S. J. Ignatavičiai, V. Januškis, J. Jasinevičius, S. Jurgaitis, S. Lazdinis, L. ir A. Leknickai, V. Matulionis, A. Mikoliūnas, S. Mikalauskas, Pr. ir S. Mainelai, J. Miščikas, A. ir O. Mikulskiai, R. Minca, V. Nagevičienė, E. Nasvytis, A. Oriantas, M. ir P. Puškoriai, J. Pivorūnas, J. ir A. Pinski, S. ir A. Paškevičiai, A. Puškorliūtė, A. Rastauskas, R. Staniškytė, S. Selys, J. ir R. Skavičiai, L. Staškūnas, J. ir K. Šlaipielis, M. Snelstorius, J. Smetona, E. Steponavičius, L. Šukys, K. Tijiūnėlis, A. Valaitis, M. Vinclovas, V. Valdukaitis, K. Žilinskis, K. Zygas, K. Ziedonis, J. Dobrovolskis, V. Respublikonas, A. ir I. Jonaičiai, A. Galiūšis, Z. Dučmanas, dr. A. Nasvytis, J. Stempūžis, 3. — J. Aleksa, V. Alis, M. Balys, L. ir P. Kazėnai, P. ir E. Mikšiai, Z. Obelenis, T.K., V. Knistautas, 2 — M. Blynas, Pr. Butkivicius, F. Eidimtas, A. Ivinskis, Joc. R., H. Maciauskas, J. Pikturna, L. Sagys, E. Vismauskienė, LRKSA 8-ji k., Valkei, P. Motiejūnas, R.W. Schiller.

Po 1 dol. — J. Kuzas, J. Montvil

Alto Clevelando sk. valdyba nuširdžiai dėkoja visiems išvardintiems aukotojams, už suteiktas aukas, kurios bus persiųstos Alto Centro valdybai, Lietuvos laisvinimo reikalams. Tolimesnis aukų rinkimas dar tęsiasi. Aukos galima įteikti sk. iždininkui L. Leknickui ar kuriam kitam valdybos nariui.

Alto Clevelando Sk. Valdyba

DISPLAY
Hi-Fi Woodworking Contractors
Reconstruction and Remodelling of basements, kitchen, den, bathroom; construction of wings. Estimates free. Easy terms through the FHA. All work guaranteed. Call days and evenings V1 5-6886, Tom O'Rourke.

BAURLEY AUTO RENTAL Corp. Low Rates
Auto Leasing by the Year
Auto Rentals by the Day
You will like the way we do business. (All Makes). Call TA 4-5900
2265 E. Tremont Ave., Bronx, N.Y.

ALL CASH — in 24 HOURS ANY HOUSE ANY CONDITION
Top Prices Paid
Call the CRAZY IRISHMAN MR. GAFFEY
OL 7-4222

Richmond Hill — Queens LIBERTY ART PHOTO STUDIO Photos for all Occasions. Commercial - Photo-stat - Framing. Daily from 9 to 9, Wed. 9 to 6:30, Sunday 11 to 5:30. 125-11 Liberty Ave., Richmond Hill Frank Erba — Virginia 3-3605

"BRIDES TO BE" Wedding invitations and Announcements at a saving and free informals. Also engraved Personal and Business stationery at short notice. Call or write to see samples DIAMOND PRINTING SERVICE 206 7th St., Brooklyn, N.Y. Tel. SO 8-9842.

Richmond Hill — Queens LIBERTY ART PHOTO STUDIO Photos for all Occasions. Commercial - Photo-stat - Framing. Daily from 9 to 9, Wed. 9 to 6:30, Sunday 11 to 5:30. 125-11 Liberty Ave., Richmond Hill Frank Erba — Virginia 3-3605

DETROIT, MICH.
WJLB, 1400 banga
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Seštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
WPOP, 1410 kic.
Ved. Alg. Dragūnavičius
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: CH 9-4502
Sekmadienį — 11-12 val. diena

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Vedėjas Adolfas Gaigaitas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176
Seštadieniais nuo 3:30 iki 4:00 v.p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.
ved. Ant. Pauliulis
321 Robinwood Rd.
praš. Edv. Melnikas
sekmad. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
Sophie Barcus
Seimos radijo programos
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.
kasdien 10-11 val. r.; šėst. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvoskos vakarūkos pirmadieniais 7-8 val. vak.

REAL ESTATE
Putnam County, N.Y., Mahopac 45' 3 bedroom Ranches, or HI-Ranches, close to schools & shopping, Catholic Church near; lake rights, low taxes, immediate occupancy. Price \$19,500, 10% down, 30 years mortgages. — Lindroos Construction Co., RFD 3, Mahopac. Or call 914 MA 8-9092.

Plainview, Exclusive Manetto Hill section, 4 bedroom Split Level, 1 1/2 baths, brick and aluminum siding. Walk to all conveniences. Beautiful landscaping, many extras. \$20,990. St. Plus Parish within walking — Owner, 516 WE 1-5172.

Glenn Cove, L. I. Lovely 3 bedroom home, Air conditioner unit in each bedroom. Split, 1/4 car, finished basement. Walk to beach, schools, boating. Panned den. Many extras. St. Hyacinth's & St. Patrick's Parish \$27,500 firm, owner. Must be seen. 516 OR 6-3133.

Queens, North Queens Village, Our Lady of Lourdes Parish. Beautiful 7 room brick home, 4 bedrooms, 2 1/2 baths, 2 car brick garage, slate roof, finished basement, professional area, corner house, oil heat. Must see to appreciate. Priced to sell immediately. Call GR 9-4458.

H. W. MALE - FEMALE
SUPERINTENDENT AND MAINTENANCE MAN for Synagogue & Youth Center, Brooklyn. Salary plus apartment. Must have tools and references. Write Box A1 Room 824, 11 W. 42nd Street, New York 36, N.Y.

NURSES - REGISTERED General Duty - 40 hours per week - Retirement plan - Social Security plan - Sick leave - Holiday pay etc. Paid vacations after 1 year employment. Salary scale \$394 to \$465. Accredited 105 bed general hospital, located 90 mi. north of Sacramento on Hwy. 99W. Town 5000 population, fine hunting, fishing, boating etc. area. Contact Mrs. H. Rogers - Dir. of Nurses, Willows Glenn County, Willows, Calif. Tel. Wellington 4-3351.

NURSES (Registered)
87 bed - Newly renovated Hospital, 115 miles North of San Francisco, near Lake Tahoe - Reno - Transportation, Expenses advanced - cancelled after 120 days employment - \$400 month - 40 hour week - sick leave holidays - Blue Cross - Life insurance - 2 weeks vacation. Write or wire: RUTH KINNEY (R.N.)

RIDEOUT HOSPITAL
MARYSVILLE, CALIFORNIA
DISPLAY
HENRY WEYDIG & SON, Inc.
FUNERAL HOME
Flushing 9-8563
Charles Weydig, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N.Y.

RADIJO PROGRAMOS
BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

Vedėjas
P. Višginis
AM bangomis 1190 kilocikly
FM bang. 105.7 megacikly
is
WKQX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8-9 val. ryte

Vedėjas
Step. Minkus
WLYN - 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

McKEESPORT, PA.
WEDO, 810 banga
Vad. kun. Alf. Susinskis
706 Talbot Ave., Bradock, Pa.
Sekmadieniais nuo 1:30 val. p.p.

DETROIT, MICH.
WJLB, 1400 banga
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Seštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
WPOP, 1410 kic.
Ved. Alg. Dragūnavičius
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: CH 9-4502
Sekmadienį — 11-12 val. diena

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Vedėjas Adolfas Gaigaitas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176
Seštadieniais nuo 3:30 iki 4:00 v.p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.
ved. Ant. Pauliulis
321 Robinwood Rd.
praš. Edv. Melnikas
sekmad. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
Sophie Barcus
Seimos radijo programos
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.
kasdien 10-11 val. r.; šėst. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvoskos vakarūkos pirmadieniais 7-8 val. vak.

DISPLAY
OSWALD M. BARNES
PUBLIC ACCOUNTANT
Insurance - Real Estate
241 Howard Avenue
Brooklyn, N.Y.
Tel. PR 4-9467

CUESTA MOVING EXPRESS
699 Amsterdam Avenue
New York City
LOCAL MOVING
Fas Reliable Service
MO 6-8191 — ask for Mr. Rangel

MAUSOLEUM
For Sale
ST. JOHN'S CEMETERY
4 interments, perpetual care included
price \$10,500 (value \$25,000)
Call Mr. T
CA 6-8806

"BRIDES TO BE" Ariola's Pastry Shops 2 Stores to serve you. We specialize in Wedding Cakes and the finest Italian cookies, pastries; "Butter Makes The Difference" Phone orders accepted. We deliver. 1218 Liberty Av., B'klyn AP 7-9600 143 Rockaway Av. B'klyn EV 5-9814

BERNICE'S BEAUTIRAMA
550 Nostrand Ave., Brooklyn, N.Y. Get a Mircle Hair Weave that can be styled or teased; specializing in problem skin. You've tried the Rest now get the Best — ST 3-8817 — NE 8-8076, ask for CLARA GRAY.

STEFANO FUNERAL HOME
Emil Stefano, director. Established since 1929. 575 Vanderbilt Ave., Brooklyn. Air conditioned. Chapels available in all Communities. For personalized service call NE 8-3600. Formerly of 176 Gold Street, B'klyn

KOLSCH'S INN
(formerly Gerstl's Tavern)
65-02 Myrtle Ave. (Cypress Hills St.) Glendale, L.I. Löwenbräu on tap - German Cuisine. Private hall for meetings, banquets, weddings, etc. Wilfred Kölsch, prop. (Please mention this Ad)

Builder & General Contractor ALTERATIONS OUR SPECIALTY FIRE JOBS
CHARLES J. SCIORTINO
(Established 1916)
44 Court Street, Brooklyn, N.Y. Room 400 TR 5-6823

CARL'S WORK AND SPORT CLOTHES
Furnishings for Men and Boys
5121 5th Avenue
Brooklyn, N.Y.
Tel. TR 1-0766

BERLAND Carpet Cleaning Service
Wall to wall carpeting all Boros, upholstered furniture & rugs cleaned at your home or our plant. Carpets repaired, relaid, restored; we pick-up and re-lay if moving. Work done i ntime for Easter. Call GE 8-7801. 4408 16th Avenue, Brooklyn, N.Y.

FARRELL TRAVEL BUREAU
Inc.
Specializing in preparing INCOME TAX RETURNS for the public. — Open 6 days a week. Call ST 3-4380 or 123 - 4338; 517 Nostrand Ave., Brooklyn, ask for H. A. FARRELL.

CARPENTRY - ALTERATIONS - Finished Basements. — Everything done at Reasonable Rates. All work guaranteed. Special consideration to Religious groups. — Call CL 8-6808
Ask for
MIKE LOMBARDI

JAMES J. HOLT & SON, Inc.
Est. 1907
Roofing of Every Description
Skylights - Leaders - Gutters
Repair - Work a Specialty
308 Franklin Ave., B'klyn 38, N.Y.
Telephone MAIn 2-7730

UNITED AUTO COLLISION
Collision Painting Specialists. Complete Repair Service — Foreign and Domestic Cars. Insurance work our specialty. Free estimates and towing to our Garage — any size job. 743 Greenwich St., New York City. Call CH 3-9723, ask for TONY.

LEARN TO DANCE at the ROELL DANCE STUDIO, 119-42 Metropolitan Ave., Kew Gardens, L. I. Special Offer — 10 private lessons \$35. — Fox trot - Cha-Cha - Twist. Be up to date — learn the Bossa nova For information call VI 9-2140

HAROLD DUNN
GENERAL CONTRACTOR
and BUILDER
Improvements, Extensions and Conversions, Store Fronts, Alterations, Mason Work. — Call MA 3-9841

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMGND HILL, N. Y
Telefonas: Virginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai sventėm, vestuvėms ir pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS sav.
46-38 40 STAGG ST BROOKLYN 6, N. Y
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance
— HAVEN REALTY —
Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Aprašydama gyvenybę, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investicijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Sekmadieniais popiet 1-5 val.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

Naujai atidarytas
GROZIOSI SALONAS
"RŪTA"
ANNA MASILIONIS — diplomuota specialistė. Baigusi Paryžiuje. Iškūrė Jamaicaoje prie 88 gatvės, šalia J. Andriūšo įstaigos. Važiuojant Jamaica traukinio linija, išlipi Forest Parkway stotyje.
ATLIEKA DARBĄ GRAZIAI IR PIGIOMIS KAINOMIS. Pasmėtinės prisideda nuo \$5.00 ir l.t.
87-17 Jamaica Ave. • VI 9-6948
Woodhaven 21, N.Y.

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus
Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel.: PR 4-7788
Svarūs kambariai, rami vieta, pigūs ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.
P. ir C. MACIULIAI, savininkai

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA
PARK FLORIST
Visiokiomis progomis gėlės pristatomos
veltui — F.T.D.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

HOLY LIGHT
BAZNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBUVE
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
B. KUČINSKAS, sav.
280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. ILLinois 8-7118

VELYKOS
Jau čia pat, tai reiškia, kad reikia pasiruošti Velykų šventėms. Pagal paprotį vienas iš pagrindinių velykinių valgių — tai kumpis. Norint būti tikram, kad šis valgis tikrai bus gardus, reikia servuoti garsiojo visame pasaulyje, tikro importuoto

LENKIŠKO KUMPIO

Neriebus, sultingas, maistingas, jis išimtas iš skardinės, gali būti serviuojamas, kaip šaltas užkandis, arba karštas valgis, pagamintas jūsų mėgiamam būdu.

Garsių ATALANTA, KRAKUS ir TALA gaminių galima nusipirkti 2, 3, 5 ir 7 svarų skardinėmis. Atkreipkite dėmesį į šį "Good Housekeeping"

antspaudą — kokybės simbolį.
Taip pat galima gauti gardžios lenkiškos KIAULIENOS KUMPIO RULADOS patogiomis 1 1/2 ir 3 svarų skardinėmis.

Visada reikalaukite vietinės maisto produktų mažosė ir didelės krautuvės tikrojo importuoto Lenkiško kumpio ir kiaušienės kumpio Rulados.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

A. a. kun. V. Demikio mirties 30 dienų sukaktį egzekvijos bus balandžio 6, šeštadienį, 9 v.r. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Patersono.

Apreiškimo parapijos šią savaitę yra rekolekcijos ir pirmą mėnesio penktadienį, balandžio 5, bus šv. Sacramento adoracija.

Moterys S-gos 12 kuopos susirinkimas bus balandžio 7, tuoj po 11 val. pamaldų, Aušros Vartų parapijos salėje.

Kario bendradarbių ir skaitytojų susirinkimas įvyks balandžio 6-7 v.v. Atletų klube Brooklyne.

LRKSA 115 kuopa rengia 52 metų sukakties vakariene ir šokių šėštadienį, gegužės 11 šv. Jurgio parapijos salėje (207 York Str., Brooklyn, N.Y.). Įėjimas \$5.00. Visus kviečiame atsilankyti. Bus šeiminių gerai paruošta skani vakariene. Pakvietimai gaunami pas A. Spaičį (92-07 95 Str., Woodhaven 21, N.Y. Telef. VI 6-63 44) ir prie įėjimo. Pradžia 7:30 val. v. Šokių gros Romo Butrimo orkestras.

Religinis Amerikos lietuvių kongresas kuris buvo numatytas surengti 1964 m. New Yorke, atidedamas iki bus įrengta Washingtono Marijos šventovėje lietuvių koplyčia. Tuo tarpu visi ALRK Religiniam Kongresui rengti komiteto darbai sustabdomi.

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygarda, norėdama geriau praversti Lietuvių Fondo vaju, sudarė tam reikalui komitetą, į kurį įeina H. Miklas, A. Reventas ir J. Sirgėdas. Komitetas dar papildomas kiekvienos apylinkės atstovu. Labai malonu, kad vieni ir iš veiksniųjų šioje apygardoje asmenys — A. Maceika ir K. Norvila, jau sutiko komitete dalyvauti. Komiteto posėdis šaukiamas balandžio mėn. 2 d. 7 val. vak. Lietuvių atletų svetainėje.

N.Y. lietuvių filatelistų draugija išleido naują savo biuletenio numerį. Numeryje skelbiama draugijos ir kitos filatelistam įdomios žinios, supažindinama su Lietuvos pašto ženklais. Redaguoja K. Motuzas, 107-33 117 St., Richmond Hill 19, N.Y.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

KETVIRTOJI JAUNŲJŲ DAILININKŲ PARODA

Balandžio 6-7 Apreiškimo par. salėje įvyks ketvirtoji jaunųjų dailininkų bei mėgėjų kūrinių paroda. Dalyvauja V. Abromaitis, A. Dragunevičiūtė, A. Kasulaitis, G. Liaukus, R. Petrash, J. Rūtenis, V. Ūselis, Z. Ūselis, G. Ūselytė, T. Žilius, J. Žilevičiūtė ir M. Žukauskienė. Viso bus išstatyta arti 100 kūrinių.

Paroda bus atdara šeštadienį ir sekmdienį nuo 11 iki 6 val. Sekmdienį 12 val. 30 min. parodos globėjas dail. Romas Viesulas skaitys paskaitą tema "Modernusis menas šiandien ir rytoj". R. Viesulas 1957 yra laimėjęs žinomą Gugenheimo premiją, o 1962 — Tifany.

Visas informacijas galima gauti pas Vidą Montvilą AP 7-8863. Paroda rengia Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius.

Operetės choras gegužės 25 rengia metinį koncertą Apreiškimo parapijos salėje. Be choro, dar dalyvauja solistai Irena Stankūnaitė iš New Jersey ir Vaclovas Verikaitis iš Toronto.

Šv. Pranciškaus tretininkų Apreiškimo parapijos kongregacija ruošia metinę vakariene balandžio 7 Apreiškimo parapijos salėje tuojau po pamaldų.

Dariaus Girėno paminklo komitetas kovo 25 turėjo savo narių susirinkimą ir nutarė ruošti lakūnų minėjimą liepos 13, šeštadienį, 3 v. popietį Lituanicos aikštėje prie jų paminklo. Siemet sueina 30 metų jų skridimo.

Pianistas Andrius Kuprevičius, atvykęs koncertuoti į New Yorką, kovo 29, lydimas dr. Marijos Žukauskienės, lankėsi Darbininko redakcijoje.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. Lietuvos vyčių 29 kuopos susirinkimas buvo kovo 19. Buvo svarstyta ir priimta visa eilė sumanymų.

Mary Stonis padarė pranešimą apie jaunųjų vyčių suvažiavimą, kuris bus balandžio 28 Newark. Prasidės mišiomis 12 v. Šv. Trejybės bažnyčioje. Mišios bus aukojamos už Mykolo Norkūno, vyčių įkūrėjo vėle. Suvažiavime taip pat bus prisiminta ir vyčių 50 metų sukaktis.

Birželio 16, sekmdienį, atžymint vyčių sukaktį, bus pašventintas lietuviškas kryžius. Pamaldos bus 12 v. Šv. Trejybės bažnyčioje, kryžiaus šventinimas 2 v. popiet, vėliau — pietūs. Kryžiaus statybai aukos dar priimamos. Jas galima siųsti arba kun. P. Totoraičiui, 207 Adams Str., Newark, N.J. arba Jokūbui J. Stukui, 1264 White Str. Hillside, N.J.

Paskirta auka šv. Trejybės mišių tarnautojų fondui. Surinktos aukos Vasario 16 proga pasiūstos Altui. Simonas Kontrimas, 29 kuopos narys, per kuopą Lituanus žurnalui pasiuntė 50 dol.

Susirinkimas baigtas malda ir vyčių himnu. F.V.

INŽ. MIKLOVAS ATVYKSTA Į PATERSONĄ.

Paterson, N.J. — Patersono Lietuvių Bendruomenės Valdybos kviečiamas atvyksta inž. J. Miklovas. Kas skaito lietuviškus laikraščius, žino, kad inž. J. Miklovas neseniai pabėgo iš Lietuvos, pasišalindamas nuo rusu laivo. Jo pranešimas apie padėtį Lietuvoje įvyksta sekmdienį, balandžio 7 d. 4 val. p.d. Lietuvių piliečių klubo salėje, 62 Lafayette Str. (kampas Summer str.). Inž. Miklovas taip pat atsakinės į klausimus. Bus labai įdomu, todėl visi Patersono ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Bendruomenės Valdyba.

New Yorko Tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, kovo 15 buvo nuvykusi į New Milfordo (New Jersey) aukštesniąją mokyklą pademonstruoti lietuviškų tautinių šokių. Buvo pašokta 12 šokių, kuriuos apibūdino ir palydėjo akordeonu Vyt. Strolia. Ši proga pasirodyti buvo sudaryta A. Masonio, kuris toje mokykloje mokytoja.

Kovo 24 ta pati grupė dalyvavo tarptautiniam šokių festivalyje Mountainside (New Jersey) Aurfield aukštesnioje mokykloje. Buvo pašokta Rūgūčiai, Grandinėlei ir Malūnas. Akordeonu palydėjo Kaz. Snieška. Į šį festivalį, lietuvių tautinių šokių grupę pakvietė L. Stukas, kuris yra Aurfieldo mokyklos mokytojas ir priklauso Mountainside muzikos programų sudarymo komitetui. Festivalį stebėjo virš 800 žmonių.

Malonu pastebėti, kad New Yorko šokėjai abiejose išvykose tinkamai atstovavo lietuviams ir labai gerai atliko programą, už ką susilaukė žiūrovų entuziastingo plojimo.

Sokėjai dėkingi A. Masoniui ir L. Stukui, kurie, dirbdami amerikiečių tarpe, randa progos pagarsinti lietuvių vardą. R.V.

GINA VALAITYTĖ: ką jie ten valgo? Nuotr. V. Maželis.

Chicago artistai vaidino New Yorke

New Yorke, baigiant Balfo vaju, vajuos komitetas ir Balfo 100-sis skyrius iš Chicago pakvietė **Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjungą**, kad čia suvaidintų jų pastatytą D. Niccodemi trijų veiksmų komediją "Gatvės vaikas". Tai buvo didelė drąsa, nes reikėjo atsivežti artistus ir būtiniausias scenos darbininkus. Kelionės išlaidos sudarė didelę sumą. Rengėjai nesitikėjo gauti didelio pelno. Tai buvo daugiausiai Balfo padėka savo rėmėjams.

Tų rėmėjų į Franklin K. Lane aukštesniosios mokyklos salę prisirinko apie 700. Žmonių galėjo būti ir daugiau, nes tai buvo reta proga pamatyti Chicago Scenos Darbuotojų pastatymą, kuris Chicagoje buvo suvaidintas net tris kartus ir kartą Clevelande. (Apie Clevelando vaidinimą buvo plačiai rašyta Darbininko 23 Nr.)

Veiklas parašytas praeitame amžiuje. Nėra gerai sukonstruotas, plačiai išvystytas, sumegztas augancia intriga. Vietomis išstas. Tačiau turi vieną privalumą — didelę meilę žmogui. Mergaitė, atėjusi iš gatvės į rinktinę visuomenę, yra paprasta, nesugadinta. Ji atsisotja prieš kitus kaip jų sąžinė. Tas "gatvės vaikas" nušakidrina savo aplinką ir ją pakelia. Verta pamatyti visiems.

Vaidyba taip pat buvo patraukli ir įtikinanti. Svarbiausias vaidmuo čia atiteko Marijai.

Balfo direktorių suvažiavimas šaukiamas balandžio 20 d. 10 val. ryto Balfo Centro patalpose. Darbotvarkėje pramatomą gilesnę studiją lietuvių šalpos Vokietijos ir Lietuvoje.

Visa grupė kitą dieną išvyko vaidinti į Philadelphia. (p.)

BOSTONO simfonijos salėje koncerto metu. Nuotr. P. Piliknio.

BOSTONO ŽINIOS

"Septyni Kristaus žodžiai", Dubois oratorija, bus išpildyta palmių sekmdienį, balandžio 7, 3 v. popiet Nekalto Prasidėjimo lietuvių bažnyčioje. Išpildys parapijos choras, vargonais gros Vytenis Vasyliūnas. Solistais: Daiva Mongirdaitė — sopranas, Jurgis Lisauskas — tenoras, Harry Poor — baritonas.

Oratorija yra labai populiari Amerikoje dėl savo gražių melodijų ir išpūdingos visumos. Izidorius Vasiliūnas šią oratoriją diriguoja jau ne pirmą kartą; ypač ji turėjo pasisekimo Lawrence, Mass. Tikimasi, kad lietuviškoji visuomenė gausiai susirinks pasiklausyti šio reto koncerto.

Akademinio Skautų Sąjūdžio Bostono skyriaus metinė šventė bus gegužės 4 lietuvių piliečių klubo trečio aukšto salėje. Akademikai skautai visus kviečia gausiai dalyvauti jų šventėje.

Aktorius Vitalis Žukauskas, iš New Yorko atvyksta į Bostoną balandžio 14, Velykose, dalyvauti skautų lapinų programoje, kuriai jis duos savo linksmaus humoro.

Lietuvių Bendruomenės Naujosios Anglijos apygardos valdyba buvo sušaukusi platesnį pasitarimą ir norėjo įkurti sąjūdį šukių: būkime Lietuvos laisvės knygnešiai! Apygardos pirmininkas J. Vaičiaitis perskaitė istatus ir tuo reikalu atsišaukimą. Pasirodė, kad tai būtų dar viena organizacija kuri rūpintųsi politiniais reikalais šalia Alto, Vliko, Lietuvos Laisvės komiteto, Nepriklausomybės Talkos. Dauguma susirinkusių pasisakė prieš tokios organizacijos steigimą. Jei atsirastų kokia knyga anglų kalba, kaip yra "Palik ašaras Maskvoje", tai ji platinama per esamas organizacijas.

Irena Galinienė, inž. Galinio žmona, išlaikė nekilnojamo turto pirkimo ir pardavimo egzaminus.

NEWARK, N.J.

Tėv. Tomas Žiūraitis, O.P., iš Washingtono, kovo 10-19 pravedė šv. Juozapo noveną ir misijas šv. Trejybės parapijos bažnyčioje. Pamokslai buvo sakomi lietuviškai ir angliškai. Žmonės gausiai rinkosi klausyti pamokslų. Visiems suprantamai buvo paaiškinta šv. Juozapo tėviškumas. Parapijos vadovybė reiškia nuoširdžią padėką.

Maironio metų poezijos laureatės Kotrynos Grigaitytės — Graudušienės pagerbimo vakaras numatomas surengti birželio mėn. pradžioje naujoje. Šv. Trejybės parapijos salėje. Pobuvį organizuoja Lietuvių Bendruomenė, Newarko apylinkė. K.T.

EKSKURSIJA

Pavasario pirmoji ekskursija į Niagara Falls, Kanadoje, ir Buffalo garsią stebuklais Marijos šventovę išvyksta birželio 15-16. Informacijų reikalais kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y., Tel. GL 5-7281, vakarais GL 5-7068.

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84 - 14 Jamaica Ave.

Woodhaven 21, N.Y.

Tel.: Hickory 1-5220

C. A. VOKET -
Vokietaitis

ADVOKATAS

41 - 40 74th St.

Jackson Heights, N. Y.

Tel. NEWton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. E'Vergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA

423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned

ALBIN J. BALTON-BALTRONAS

Licensed Manager
& Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

E'Vergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.

(Prie Forest Parkway Station)

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves

Koplyčio nemokamai visose

miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvų direktorius

MODERNISKA KOPLYCIA

su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N.Y.

GRamercy 5-1437

KARLONAS

Funeral Home

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

Funeral Home

Inc.

PETRAS KARALIUS

savininkas

Laidotuvų Direktorius

ir Balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.

WORCESTER, MASS.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave.

PRANAS WAITKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

ir BALSAMUOTOJAS

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška koplyčia šer-

menimis dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

mausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir į kitus miestus.

Raskite aukite: Tel TR 6-6434

Pulkus patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway

So. Boston, Mass.

Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-

suose reikaluose, atydziai iš-

plidome kiekvieną pageidavi-

mą. Jūs galite pinai pasiti-

kėti mūsų patarnavimu iki

visų smulkmenų laidojimo

reikaluose.

Joseph C. Lubin

Funeral Director

Telefonas: 268-5185

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ

Įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; nor